

អរិយធម៌ខ្មែរ ឲ្យ មនុស្ស រស់ ឲ្យ ល្អ
ខ្មែរ មនុស្ស ល្អ រស់
ខ្មែរ មនុស្ស ល្អ រស់ ឲ្យ ល្អ

ร่วมกันทำให้ชาวโลกอ่านออกเขียนได้
let's join in making a literate world

วิมล ๒๕๕

อาศิรวาท

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ขอเชิญวิเชียรฉันท์	จรัสวารเฉลิมศรี
องค์อินทร์กุมารี	ณ ดิถีเถลิงชัย
จอมปราชญ์พิลาศล้ำ	อักขระงามวิสุทธิ์ใส
เอกองค์คิดาลัย	อนรรฆาสถาพร
ลายเส้นอลังการ	ชลกว้างและสิงขร
มาลาพนาคร	จิตรกรทิพย์เรขา
ปิ่นแก้วศึกษาสถาน	กิจการพระพารา
เฉลิมราชพรรษา	วสุธาสจะผ่องใส
เชิญมนต์ชปาโยค	จตุโลกะบานไ้
ทรงเดชแผ่เจกัย	นิรมัยมโนรมย์
นารี ณ แคนขวัญ	ชนธาร ฐ งามสม
เทวาทุกถิ่นพรหม	สักคะล้วนถวายพร

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

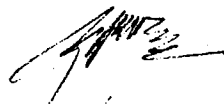
ข้าพระพุทธเจ้า นายทองคำ พันหนัทธิ ประพันธ์ในนามศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดปทุมธานี

คำนำ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระปณิธานที่มุ่งมั่นในเรื่อง “ห้องสมุดที่ดี” และทรงมีพระเมตตาพระราชทานพระนามของพระองค์ให้แก่ห้องสมุดประชาชน ในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระชนมายุครบ 36 พรรษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้สนองพระปณิธานของพระองค์โดยจัดสร้างห้องสมุดประชาชนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และใช้ชื่อว่าห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ตามพระนามของพระองค์

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานีสร้างขึ้นด้วยความร่วมมือจากธนาคารไทยทุนจำกัด บุคคล หน่วยงาน สถาบันต่างๆ ที่มีความจงรักภักดี เพื่อสนองต่อพระปณิธานของพระองค์ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จึงเป็นห้องสมุดประชาชนที่เกิดจากพระบุญญาธิการ และพระมหากษัตริย์คุณ แห่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปทุมธานี ขอขอบพระคุณทุกท่าน ที่มีส่วนร่วมสนับสนุนให้ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว และหนังสือที่ระลึกพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยบุญกุศลที่ทุกท่าน ได้กระทำขอจงเป็นผลปัจจัยให้ท่านประสบสุข โชคดี มีความเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าในหน้าที่ราชการและส่วนตัวตลอดไป

(นายอุฤทธิ์ บุญมาก)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปทุมธานี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทพระนิพนธ์	1
— เดินตามรอยเท้าพ่อ	2
— ร่วมกันทำให้ชาวโลกอ่านออกเขียนได้	3
— ฉันชอบอ่านหนังสือ	4
— ห้องสมุดในทัศนะของข้าพเจ้า	5
เพชรน้ำหนึ่งแห่งวรรณกรรมสำหรับเด็ก	6
ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”...ห้องสมุดพระราชทาน	19
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระมิ่งขวัญชาวปทุมธานี	24
ความเป็นมาของจังหวัดปทุมธานี	30
อำเภอลาดหลุมแก้วปัจจุบัน	48
นานาทัศนะ	
— รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	53
— ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	56
— อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน	58
— ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี	60
— รองผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี (นายทรงวุฒิ งามมีศรี)	62
— รองผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี (นางนิพัทธา อมรรัตน์เมธา)	64
— รองอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน (ดร.เกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)	67

- รองอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน (ร.ต.พิเชษฐ มากช่วย) 68
- รองอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน (ดร.ทองอยู่ แก้วไทรฮะ) 70
- กรรมการผู้จัดการใหญ่ธนาคารไทยทนุ จำกัด 72
- ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปทุมธานี 74

ภาคผนวก

- ประกาศจังหวัดปทุมธานี เรื่อง “การจัดตั้งห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” 77
- หนังสือตอบรับสำนักราชพัสดุจังหวัด เรื่อง “อนุญาตให้ใช้ที่ดิน เพื่อปลูกสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว 78
- หนังสือจังหวัดปทุมธานี เรื่อง “ขอพระราชทานกราบบังคมทูล สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี 80
- หนังสือตอบรับสำนักพระราชวัง เรื่อง เสด็จทรงเป็นประธานเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว 81
- ร่างกำหนดการ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี 82
- คำกราบบังคมทูลของ นายสัมพันธ์ ทองสมัคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ 84
- คำกราบบังคมทูลเบิกผู้มีอุปการคุณ ของ ร้อยเอกศรีรัตน์ หริวัณษ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี 86
- รายนามผู้บริจาค 91
- คณะผู้จัดทำ 99

บทพระนิพนธ์

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เดินตามรอยเท้าพ่อ

บทพระนิพนธ์

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ฉันเดินตามรอยเท้าอันรวดเร็วของพ่อโดยไม่หยุด
 ผ่านเข้าไปในป่าใหญ่ นากลัว่ ทึบ
 แผล่ไปโดยไม่มีที่สิ้นสุด มีดและขว้าง
 มีต้นไม้ใหญ่ ๆ เหมือนหอคอยที่เข้มแข็ง
 พ่อจ๋า...หิวจะตายอยู่แล้วและเหนื่อยด้วย
 ดุซิจ๊ะ...เลือดไหลออกมาจากเท้าทั้งสอง
 ที่บาดเจ็บของลูก ลูกกลัวงู เสือ และหมาป่า
 พ่อจ๋า...จะถึงจุดหมายปลายทางไหม?
 ลูกเอ๋ย...ในโลกนี้ไม่มีที่ไหนดอกที่มีความรื่นรมย์
 และความสบายสำหรับเจ้า ทางของเราได้ปูด้วย
 ดอกไม้สวยสวย จงไปเถิด แม้ว่ามันจะเป็นสิ่งที่
 บิบบิ้นหัวใจเจ้า พ่อเห็นแล้วว่า หนามตำ
 เนื้ออ่อนอ่อนของเจ้า เลือดของเจ้า
 เปรียบดั่งทับทิมบนใบหญ้าใกล้น้ำ
 น้ำตาของเจ้าที่ไหลต้องฟุ้งไม้สีเขียว
 เปรียบดั่งเพชรบนมรกตที่แสดงความงามเต็มที่
 เพื่อมนุษยชาติ จงอย่าละความกล้า
 เมื่อเผชิญกับความทุกข์ให้ออดทนและสุขุม
 และจงมีความทุกข์ที่ได้ยึดอุดมการณ์ที่มีค่า
 ไปเถิด...ถ้าเจ้าต้องการเดินตามรอยเท้าพ่อ

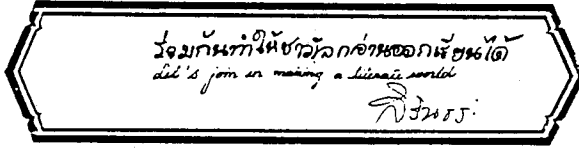

“ร่วมกันทำให้ชาวโลกอ่านออกเขียนได้”

ข้อความข้างต้นนี้ เป็นลายพระหัตถ์ของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระราชทานในโอกาสที่ทรงมีพระมหากษัตริย์คุณ เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานเปิดการประชุมสมัชชาสากล ว่าด้วยการศึกษาผู้ใหญ่ ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2533 ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และองค์การยูเนสโก ได้ประกาศให้เป็น ปีสากลแห่งการรู้หนังสือ

นับเป็นปีแรกแห่งทศวรรษของการส่งเสริมการรู้หนังสือ ซึ่งจะดำเนินต่อไปจนถึง ปี พ.ศ. 2543 ในวโรกาสนี้ได้พระราชทานพระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า

“การรู้หนังสือ เป็นความจำเป็นสำหรับทุก ๆ ชาติที่กำลังพัฒนาตลอดจนเป็นกิจกรรมที่จะต้องร่วมมือกัน ส่งเสริมให้บรรลุผลให้ได้ ถ้าปราศจากพื้นฐานการรู้หนังสือของประชาชนในประเทศแล้ว ความพยายามในการดำเนินการพัฒนาอย่างไ้ผล การรู้หนังสือเป็นส่วนหนึ่งของวิธีการที่จะนำไปสู่จุดหมายอันสูงสุด นั่นก็คือ ทำให้มนุษยชาติเกิดความสมบูรณ์พูนสุขเช่นว่านี้ ไม่ใช่เรื่องง่ายเลย และเป็นเรื่องที่คุ้มค่ามาก หากพวกเราทุกฝ่ายจะร่วมแรง ร่วมใจกันเพียรพยายามไปสู่จุดหมายนี้”

ฉันชอบอ่านหนังสือ

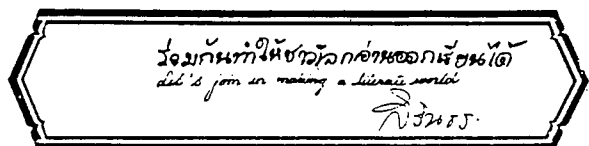
...หนังสือเป็นบ่อเกิดแห่งความรู้ต่าง ๆ นักปราชญ์ในสมัยโบราณได้ใช้หนังสือบันทึกความรู้และความคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ไว้เป็นสมบัติตกทอดมาถึงสมัยปัจจุบันเป็นอันมาก เช่น กฎเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เป็นต้น เพราะความรู้ของคนสมัยโบราณนั้นเกิดขึ้นจากความสังเกต เขาเหล่านั้นได้สังเกตความเป็นไปของโลกและจดข้อความต่าง ๆ ในแง่ความคิดเห็นของเขาไว้ คนในสมัยต่อมาได้อ่านข้อความเหล่านั้นและติดตามค้นคว้าเพิ่มเติม ทำให้ความรู้ของมนุษย์กว้างขวางยิ่งขึ้น

...นับว่าฉันเป็นผู้โชคดีที่มีโอกาสศึกษาในสมัยที่มีหนังสือซึ่งผู้แต่งได้แต่งไว้เพื่อให้ผู้อื่นได้ค้นคว้าหาความรู้มากมาย

หนังสือนี้ มีมากมาย หลายชนิด
ให้ความรู้ สำเร็จ บันเทิงใจ
มีวิชา หลายอย่าง ต่างจำพวก
วิชาการ สรรมา สารพัน

นำดวงจิต เรืองริน ขึ้นสดไส
ฉันจึงใฝ่ ใจสมาน อ่านทุกวัน
ล้วนสะดวก ค้นได้ ให้สุขสันต์
ชั่วชีวิต ฉันอ่านได้ ไม่เบื่อเลย

(บทพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขณะทรงศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พ.ศ. 2512)

ห้องสมุดในทัศนะของข้าพเจ้า

“.....ความรู้ของมนุษย์เป็นมรดกตกทอดกันมาแต่โบราณ เมื่อมีการประดิษฐ์คิดค้นตัวอักษรขึ้น ผู้มีความรู้ก็ได้บันทึกความรู้ของตน สิ่งที่ตนค้นพบเป็นการจารึกหรือเป็นหนังสือ ทำให้บุคคลอื่นในสมัยเดียวกันหรืออนุชนรุ่นหลังได้มีโอกาสศึกษาทราบถึงเรื่องนั้น ๆ และได้ใช้ความรู้เก่า ๆ เป็นพื้นฐานที่จะหาประสบการณ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นความก้าวหน้า เป็นความเจริญสืบไป

ห้องสมุด เป็นสถานที่เก็บเอกสารต่าง ๆ อันเป็นแหล่งความรู้ดังกล่าวแล้ว จึงเรียกได้ว่าเป็นครูเป็นผู้ชี้แนะให้เราแก้ปัญหาวิเคราะห์วิจารณ์ให้รู้สิ่งที่ควรรู้อันชอบด้วยเหตุผลได้

ข้าพเจ้าอยากให้เรามีห้องสมุดที่ดี มีหนังสือครบทุกประเภทสำหรับประชาชน หนังสือประเภทที่ข้าพเจ้าคิดว่าสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งคือ หนังสือสำหรับเด็ก วัยเด็กเป็นวัยเรียนรู้ เด็ก ๆ ส่วนใหญ่สนใจจะทราบเรื่องราวต่าง ๆ แปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่แล้ว ถ้าเรามีหนังสือที่มีคุณค่าทั้งเนื้อหา และรูปภาพให้เขาอ่านให้ความรู้ความบันเทิง เด็ก ๆ จะได้เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ ที่รอบรู้ มีธรรมะประจำใจ มีความรักบ้านเมือง มีความต้องการปรารถนาจะทำแต่ประโยชน์ที่สมควร.....”

บทพระนิพนธ์เรื่อง “ห้องสมุดในทัศนะของข้าพเจ้า”
ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เพชรน้ำหนึ่งแห่งวรรณกรรมสำหรับเด็ก

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็น “เพชรน้ำหนึ่ง” แห่งวงวรรณกรรมสำหรับเด็ก พระองค์ทรงสนพระทัยและทรงพระปรีชาชาญในด้านการประพันธ์ ทั้งบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์มีบทพระนิพนธ์ที่พิมพ์จำหน่ายเผยแพร่กว่า 30 เล่ม โดยเฉพาะทรงส่งเสริมให้เด็กมีหนังสือที่ดีอ่าน เป็นการสร้างเสริมสติปัญญาของเยาวชน จึงทรงพระนิพนธ์หนังสืออ่านสำหรับเด็ก ด้วยโวหารที่ชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย สนุกแฝงสาระและแนวคิดที่เสริมสร้างปัญญา บทพระนิพนธ์ของพระองค์ทุกเรื่อง จึงมีผู้ขอพระราชทานไปพิมพ์จำหน่ายเพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน โดยเสด็จพระราชกุศล

แก้วจอมแก่น และแก้วจอมชน เป็นบทพระนิพนธ์ประเภทร้อยแก้วที่ทรงพระนิพนธ์ด้วยดวงพระทัยที่โปรดในการประพันธ์อย่างแท้จริง ทรงใช้นามปากกาว่า “แวนแก้ว” ครั้งแรกทรงส่งไปลงพิมพ์ที่หนังสือสตรีสารเป็นตอน ๆ ต่อมาผู้อ่านต่างชื่นชอบ และเรียกร้องให้พิมพ์รวมเป็นเล่ม โดยผู้อ่านไม่เคยทราบมาก่อนเลยว่าใครคือ “แวนแก้ว” ส่วนชบวนการนกกางเขน เป็นหนังสือที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงแปลมาจากหนังสือนิทานภาษาฝรั่งเศส ครั้งเมื่อทรงศึกษาอยู่ที่ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้พระนามแฝงว่า “แวนแก้ว” เช่นกัน

แก้วจอมแก่น แก้วจอมชน และชบวนการนกกางเขน เป็นบทพระนิพนธ์ที่มีคุณค่ายิ่งต่อวรรณกรรมสำหรับเด็กชาวไทยอย่างแท้จริง เป็นหนังสือที่อ่านได้ทุกเพศทุกวัย กล่าวคือ เด็กอ่านได้ความรู้ ผู้ใหญ่อ่านได้สาระ เนื่องจากพระองค์ทรงคำนึงถึงวัย ธรรมชาติ ความสนใจและความต้องการของผู้อ่าน ทรงปรารถนาเรื่องในการนำเรื่องยากมาทำให้กะทัดรัด แต่ได้ใจความลึกซึ้ง เนื้อเรื่องแบ่งเป็นตอน ๆ ให้ทั้งสาระและความบันเทิง ทรงนำเรื่องที่ผู้อ่านไม่เคยทราบมาก่อนขยายให้ความรู้ที่น่าสนใจ สอดแทรกด้วยบทสนทนา ทำให้เรื่องน่าอ่าน เบาสบาย แฝงมุขตลกในตอนจบที่บางครั้งผู้อ่านคาดไม่ถึง จึงเป็นเสน่ห์ที่ชวนเพลิดเพลิน น่าติดตาม ดังจะขอพระราชทานุญาตขออนุญาตข้อความบางตอนของหนังสือ ทั้ง 2 เล่ม มาเป็นตัวอย่างประกอบการแสดงความเห็นต่อบทพระนิพนธ์ ดังนี้ (ตอนที่ 1-15 จากหนังสือ แก้วจอมแก่น ตอนที่ 16-18 จากหนังสือ แก้วจอมชน)

1. ล่อกิ่ง

“เราลองไปเล่นน้ำกันตอนเช้าซึ่งเป็นเวลาที่คลื่นไม่แรงนัก...เช้าวันแรก นิดจับปลาหมึกตัวเล็ก ๆ ได้ พอเอามือไปถูเข้า มันจะพ่นหมึกสีดำออกมาเป็นเครื่องป้องกันตัวเองตามธรรมชาติ

พระองค์ทรงนำผู้อ่านมาสัมผัสบรรยายกาศธรรมชาติชายทะเล ทรงสอดแทรกความรู้เรื่องธรรมชาติศึกษา โดยผู้อ่านไม่รู้สีกว่ากำลังเรียน

“แก้วเองชอบหาเปลือกหอยทับทิม เอามาเล่นอีตักแทนเม็ดมะขาม เปลือกหอยทับทิมดีกว่าเม็ดมะขามเสียอีกเพราะเล็กกำลังพอดี แก้วภูมิใจหนักหนาที่เป็นแชมป์อีตักเพราะถือว่าเป็น “ก๊ฬา” ไทยแท้ทีเดียว”

สาระของเรื่องนี้เป็นเรื่องที่เด็กปัจจุบันไม่เคยทราบ พระองค์ทรงแนะนำให้ผู้อ่านได้รู้จักกีฬาในร่มของคนไทยสมัยโบราณ คือ “อีตัก” และทรงมีความคิดริเริ่ม ดัดแปลงการเล่นโดยใช้เปลือกหอยแทนเม็ดมะขาม หรือเม็ดผลไม้ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นแถบชายทะเล

“พ่อบอกว่าเรามาเที่ยวชายทะเลเฉย ๆ ไม่ควรมาเบียดเบียนใคร”

“เหอะน่า ก็เราจับเล่นนี้ ไม่ได้เอาไปกินอย่างบ้าแหม่มว่ะนี่ เดี๋ยวเราก็กินทั้งมันก็ซูดลงไปใหม่”
แก้วปลอบใจ

“พี่ไก่อ่ามันยิ่งบapakว่าเอาไปกินอีกแก้วเราจับมันเล่นสนุก ๆ ทรมาณสัตว์”

“คืนนั้นแก้วนอนไม่ค่อยหลับ ก็หลับได้อย่างไรละ เพราะหลับตาครั้งใดก็เห็นแต่ภาพกิ้งลอย
ยวบยับเต็มไปหมด แก้วคงไม่กล้าเล่นล่อกั้งไปอีกนาน”

พระองค์ทรงสะท้อนให้เห็นสภาพความคิดของเด็กแต่ละคนอย่างกระจ่างชัด ทรงสอดแทรก
จริยธรรมทั้งดงามในด้านการเห็นคุณค่าของแต่ละชีวิต ไม่ควรคิดจับสัตว์เพื่อความสนุกสนานเพราะเป็นการ
เบียดเบียนผู้อื่น ซึ่งแสดงถึงน้ำพระทัยที่ทรงพระเมตตาต่อสิ่งมีชีวิต และทรงเร่งใจให้ผู้อ่านตระหนักถึงการ
อนุรักษ์สภาพแวดล้อม

2. ล่ามหาสมบัติ

“คุณพ่อของแก้วสนใจพันธุ์ไม้ทุกประเภท คุณพ่อจึงหวังจะปลูกฝังให้ลูกเป็นนักเกษตร วิธีการ
คือเวลาวันเกิดลูก ๆ คุณพ่อจะให้ของขวัญเป็นเครื่องมือการเพาะปลูกขนาดเหมาะที่เด็กจะใช้ได้ และสละ
ที่บริเวณเล็ก ๆ ให้ลูกทำแปลงทดลอง”

พระองค์ทรงสนพระทัยด้านการเกษตร มีพระราชประสงค์ให้เด็ก ๆ ได้ฝึกงานเกษตร ทรงมุ่ง
ปลูกฝังให้เด็ก ๆ รักธรรมชาติ มีโอกาสปลูกพืชด้วยตนเอง จึงทรงเสนอแนะผู้ปกครองให้รู้จักใช้จิตวิทยา
คิดหาวิธีที่จะปลูกฝังในสิ่งที่ผู้ปกครองอยากจะให้ลูกเป็น

“พวกเด็กคิดถึงเรื่องการค้นหาสมบัติโบราณที่ฝังไว้ใต้ดินซึ่งอยู่ภายในบริเวณบ้านทั้งสามพี่น้อง
จึงช่วยกันเอาเครื่องมือการเกษตรที่ได้จากคุณพ่อกันมาช่วยกันขุดล่ามหาสมบัติแต่ไม่พบสักที จึงใช้สายยาง
ต่อน้ำลงไปไหลม และลงไปเล่นในบ่อน้ำนั้นอย่างสนุกสนาน”

ข้อความนี้จุดประกายความคิดให้ผู้อ่านออกจากโลกความคิดเก่ามาสู่แดนมหัศจรรย์ตามความ
เป็นจริง สะท้อนให้เห็นความคิดและความต้องการของเด็กที่อาจจะแปลกไปจากความคิดของผู้ใหญ่
พระองค์ทรงสร้างจินตนาการและทรงใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผูกเรื่องให้ดูน่าตื่นเต้น และทรงสอดแทรก
มุขตลกในตอนจบ ทำให้ชวนติดตาม

3. คินฝนตก

“ตอนหน้าฝน คุณแม่จะชวนคุณพ่อและลูกทั้งสามคนให้ล้างโถ่งทุกใบให้สะอาดแล้วลึ่งไปตั้งรอไว้ที่ปากรางน้ำปล่อยให้น้ำชะหลังคา ให้สะอาดสักวันหนึ่งจึงเปิดฝาโถ่ง พอน้ำเต็มโถ่ง ก็หันรางไปโถ่งที่ 2 โถ่งที่ 3 เท่านั้นเราก็มีน้ำฝนใช้ไปนาน”

ข้อความนี้สะท้อนให้เห็นภาพวิถีชีวิตของคนไทยสมัยก่อน หรือคนไทยในชนบทบางแห่งที่ยังใช้น้ำฝนเป็นน้ำดื่ม ซึ่งภาพเช่นนี้อาจจะหาดูได้ยากในเมืองหลวง เด็กในยุคปัจจุบันส่วนใหญ่อาจจะไม่เคยรู้หรือพบเห็นภาพเหล่านี้เลย จากข้อความนี้แสดงให้เห็นว่า ถึงแม้พระองค์จะทรงอยู่ในฐานะ เจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดิน แต่ทรงศึกษาถึงชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยในระดับชาวบ้านได้อย่างลึกซึ้ง ทรงพระราชนิพนธ์เป็นข้อความที่สอดคล้องตามความเป็นจริงได้อย่างถูกต้องและมองเห็นภาพกระจ่างชัด

4. จันทรังคธา

“คนโบราณโดยมากเชื่อกันว่า จันทรคราสเกิดขึ้นเพราะยักษ์ชื่อ ราหูอมจันทร์ไว้ ต้องตีเกราะเคาะไม้ให้ราหูตกใจจะได้ปล่อยพระจันทร์ ส่วนคุณย่าเชื่อว่าจะต้องกินยา จึงจะได้แข็งแรง แล้ว โอ๊ย... ยังมีความเชื่ออะไรอีกเยอะนะ” คุณพ่ออธิบาย

“คนแถวบ้านแม่เขาเชื่อกันว่า เวลาจันทรคราสหรือที่คุณย่าเรียกว่า จันทรังคธาณะ ถ้าเอามัดไปเจาะตรงโคนต้นไม้แล้ว จะทำให้ต้นไม้ออกลูกตก...” คุณแม่เสริม

พระองค์ทรงนำเสนอเรื่องนิทานปรัมปรา ซึ่งเป็นความเชื่อของคนยุคก่อนเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ ทรงสะท้อนให้เห็นถึงคติความเชื่อที่ได้ปฏิบัติสืบทอดกันมา แต่ในปัจจุบันความเชื่อเช่นนี้ค่อย ๆ จางหายไป ซึ่งเด็กในยุคปัจจุบันส่วนใหญ่ไม่เคยรู้เรื่องเช่นนี้มาก่อนเลย

“...ทางวิทยาศาสตร์เชื่อว่าดวงจันทร์ โลก ดวงอาทิตย์ เรียงกันอยู่ในแนวที่เงาของโลกทอดไปยังแสงอาทิตย์ที่จะสะท้อนไปดวงจันทร์ เรียกว่าเกิดจันทรคราส หรือจันทรุปราคา”

ข้อความนี้เป็นการนำเสนอเหตุผลทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติของการเกิดจันทรุปราคา พระองค์ทรงมีพระราชประสงค์ให้ผู้อ่านใช้วิจารณญาณเปรียบเทียบกับหลักการและเหตุผลว่าสิ่งใดที่น่าเชื่อถือมากกว่ากัน

5. อ้าย! ปวดท้องจริง

“แก้วแอบไปซื้ออมยิ้มสีแดงสดจากร้านเจ๊กเส็ง พี่ไก่อได้ห้ามแต่แก้วไม่เชื่อกลับพูดว่า “ไม่เป็นไร ทรอกนาพี่ไก่อกินอะไรแอบ ๆ มันยิ่งอร่อย” แก้วตอบ

แก้วปวดท้อง บ้าจ้อยเอายาหม่องทาท้องแล้วให้กินยาธาตุน้ำแดง บ้าจ้อยถาม “ไปกินอะไรมาถึงได้ปวดท้อง”

คุณแม่ฟ้องคุณบ้า “คงเจ้าอมยิ้มนี่เอง เมื่อเช้านี้เห็นกินอะไรตอนนั่งอยู่บนคาบคันไม้ งามดูก็แกลิ่งไก่อบายไม้ไผ่ปากนี้ยายแก้ว แม่ไม่ให้กินขนมพวกนี้ เพราะมันอันตราย สีที่เขาใส่ไม่ใช่สีใส่อาหาร เป็นพวกสีย้อมผ้า กินเข้าไปมาก ๆ พอดีแยะ”

ข้อความนี้สะท้อนให้เห็นสภาพธรรมชาติของเด็กที่อยากรู้อยากเห็นชอบทำเรื่องลึกลับปิดบัง ตีนแดง ถ้าทำในสิ่งที่ผู้ใหญ่ห้ามได้สำเร็จ ก็เกิดความภาคภูมิใจ พระองค์ทรงชี้ให้เห็นถึงอันตรายที่เกิดจากการใช้สีย้อมผ้ามาผสมกับอาหาร เป็นการจูงใจให้ผู้อ่าน ตระหนักถึงการเลือกซื้ออาหารที่สะอาดปราศจาก สารพิษทรงสอดแทรกความรู้ด้านโภชนาการและการสาธารณสุข

6. แม่ครัวหัวปาก

“...เมื่อจะทำแป้งลิปต้องทำให้เสียก่อน ใส่หอมสับ และถั่วลิสงป่นนิดหน่อยปรุงตามใจชอบแล้ว จึงทำแป้ง”

“...แป้งนั้นใช้แป้งข้าวเจ้าปนแป้งมันนิดหน่อยนวดให้เข้ากัน ต้มพอสุก ช้างนอกข้างในยังดิบแล้ว เอานวดอีกทีให้เหนียว (ถ้าแป้งยุ่ยไม่อร่อย) ตอนจะปั้นต้องตะแบ้งสาธิตปลายนิ้วเป็นนวลเพื่อกันแป้งขนมติดมือ คนปั้นจะต้องแบ่งแป้งขนมที่นวดแล้วปั้นเป็นก้อนกลม ๆ ก่อน แล้วแผ่เป็นแผ่นแบน ตักใส่ใส่ตรงกลางแล้วจึงทบแผ่นแป้งจับริมจับ การหัดต้องใช้เวลาลึกหน่อย เมื่อหัดไปลึกพักใหญ่ ๆ พี่ไก่อกับน้องเล็กเริ่มปั้นได้รูป ส่วนแก้ว นิดและน้องหน้อยออกจะเป็นคนใจร้อน จึงปั้นไม่ได้สวยสักที คุณบ่าจึงให้ช่อมมือด้วยแป้งเปล่า ๆ ไม่ใส่ไส้ ส่วนที่พี่ไก่อ น้องเล็กและบ่าจ้อยเองปั้นเสร็จก็ทิ้งขนมในลังถึง”

ข้อความนี้แสดงถึงพระปรีชาชาญในด้านต่าง ๆ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงใช้ภาษาพูดอธิบายถึงขั้นตอนการปรุงอาหารทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย ทรงมีความรู้ด้านโภชนาการและวิธีการถึงขั้นตอนการปรุงอาหาร ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย ทรงมีความรู้ระหว่างบุคคลของผู้เรียนเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน

7. ต้นไม้มหากภัย

“โอ แม่คุณ ลูกพลับป่านี่รับประทานได้เมื่อไรกัน คุณซิพวกนกมันยังไม่กินเลยเขาใช้ได้แต่ไว้ย้อมเหยื่อมอวน”

“ย้อมทำไมอะ” น้องหน้อยมนุษย์เจ้าปัญหาอดถามไม่ได้

“ก็ให้เชือกอวนมันรัดตัว โคนน้ำแล้วจะได้ไม่เปื่อยเร็ว แต่เดี๋ยวนี้ก็ไม่ค่อยมีใครใช้แล้ว เขาใช้แหอวดทำด้วยไนลอนกันทั้งนั้น”

สาระสำคัญที่สำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตคนตามความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี พระองค์ทรงสอดแทรกความรู้ทางด้านพฤกษศาสตร์ ทรงแนะนำให้รู้จักสังเกตลักษณะธรรมชาติของพืชและสัตว์ซึ่งเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ความฉลาดของบรรพบุรุษ ที่รู้จักนำส่วนต่าง ๆ ของพืชมาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต

8 ความรับผิดชอบ

“ตั้งแต่แก้วขาหัก แก้วก็อารมณ์ไม่สู้ดีนัก เพราะอดเล่นสนุก ๆ กับพี่ ๆ น้อง ๆ”

“แก้วไปที่สถานีกาชาดกับน้ำไล คนใช้คนสุดท้ายในเช้าวันนี้เป็นเด็กชายตัวนิดเดียวถูกน้ำร้อน ลวกขาเป็นแผลเหวอะหวะ ผู้ที่อุ้มเด็กน้อยมาเป็นพี่สาวอายุ คงจะไล่เลี่ยกับแก้วแต่ตัวเล็กกว่า”

“พ่อแม่หนูออกไปทำอะไร หนูติดไฟ ตั้งหม้อข้าวไว้ เดินออกไปเก็บพริก ข้างบ้านได้ยินเสียง น้องร้อง วิ่งเข้าไปเห็นหม้อข้าวหกราดขาน้อง หนูไม่รู้จะทำอย่างไรเลยอุ้มมานี้จะ”

“ความรู้อย่างเดียวที่แก้วได้ในวันนี้คือ ไม่ใช่เด็กทุกคนที่เกิดมามีโอกาสได้เล่นสนุกบางคน...นอกจาก จะต้องรับผิดชอบตัวเองแล้ว ยังต้องรับผิดชอบต่อชีวิตคนอื่นด้วย

ต่อไปนี่ แก้วจะไม่รังแกน้องเล็กอีกแล้ว

ข้อความนี้สะท้อนให้เห็นถึงสภาพจิตใจและอารมณ์ของผู้อยู่ในสภาวะเจ็บป่วย เพื่อให้ผู้อ่านและ นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้ พระองค์ทรงมุ่งปลูกฝังเรื่องความรับผิดชอบต่อหน้าที่ สัมพันธภาพ ความรัก ความห่วงใย การรู้จักหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่เพื่อตนเองและส่วนรวม ทรงชี้ให้ผู้อ่าน ประจักษ์ถึงความสำคัญของแต่ละบุคคลในสังคม ทรงเน้นถึงคุณค่าของความเป็นมนุษย์อยู่ที่การรู้จัก ปฏิบัติหน้าที่ การให้ความรักและความเอื้ออาทรต่อกัน

9. นักดนตรีเอก

“ขณะที่นักดนตรีเอกเริ่มบรรเลงเพลง เหตุการณ์จลาจลก็เกิดขึ้นในบ้านน้องเล็กซึ่งอยู่ในห้อง ตรีบังหนีออกไปข้างนอก ส่วนพี่ไก่ซึ่งอยู่นอกห้องวิ่งเข้ามาดูเหตุการณ์ในห้องทันที”

“ยายแก้วทำอะไรนะ พี่ไก่ถาม”

“ซ้อมดนตรี” แก้วพูดหน้าตาเฉย “เพลงต้นเพลงฉิ่ง”

พี่ไก่สั่นศีรษะอย่างไม่เข้าใจ แล้วเดินออกจากห้องอย่างใจเย็นกลับไปทะเลียง เห็นน้องเล็กกำลัง กอดและปลอบโยนอีจู้ ซึ่งนอนขดตัวสั่นเทาด้วยความตกใจ

ผู้เดียวที่ดูจะชอบเพลงของแก้วคือ ไอ้โอ ที่แก้วทักทักว่า ไอ้โอชอบฟังเพลงเพราะแก้วเริ่มสี่ซอ ไอ้โอก็ถูกพรวดพราดขึ้นมา นั่งแล้วทอนขึ้นด้วยเสียงอันโหยหวนเยือกเย็น จนเกือบจะกลบเสียงซอและจะไม่ยอมลุกไปจนกว่าแก้วจะเลิกสี่”

ข้อความนี้ทรงนำเสนอภาพชีวิตครอบครัว ที่มีจะมีเหตุการณ์ระหว่างบุคคลในครอบครัว ทรงสอดแทรกหลักปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติวิธี นอกจากนี้ยังทรงสะท้อนให้ผู้อ่านเห็นธรรมชาติของสัตว์เลี้ยง การแสดงออกต่อสิ่งเร้าของสุนัขและแมว ที่มีลักษณะแตกต่างกัน ทำให้เข้าใจธรรมชาติของสัตว์เลี้ยงดียิ่งขึ้น

10. เลี้ยงปลา

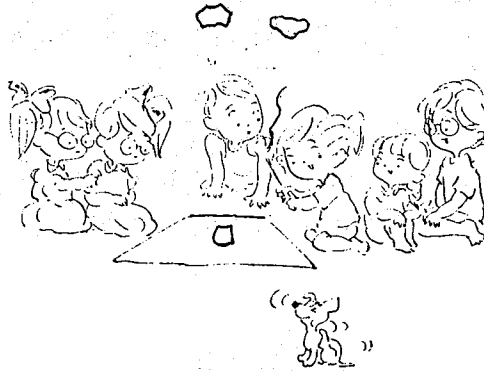
“ครูวิทยาศาสตร์ของเราสอนให้พวกนักเรียนทำอ่างปลาสมดุล วิธีการคือหาตู้ปลาตามตู้หนึ่งปลาที่จะเลี้ยงจะเป็นปลากะไรก็ได้ ที่สำคัญจะต้องมีพืช พวกสาหร่ายเพื่อการสังเคราะห์แสง มีกุ้งสักสองสามตัว เพื่อให้หน้าสะอาด ปลากระเทิงสำหรับกินของโสโครก ในตอนแรกเราต้องให้อาหารปลานิดหน่อย พอตอนหลัง ๆ จะเกิดมีไรน้ำเล็ก ๆ ซึ่งปลาก็ใช้เป็นอาหารได้ อากาศก็จะเพียงพอ จนเราสามารถปิดตู้ได้โดยไม่ต้องให้อาหารเลย”

พระองค์ทรงสนพระทัยในวิชาชีวพฤุ ทรงแสดงแนวคิดทางการสอนวิทยาศาสตร์ ระบบนิเวศวิทยาเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของปลา การจัดตู้ปลาธรรมชาติของปลาแต่ละชนิด ซึ่งเนื้อหาสาระในส่วนนี้สอดคล้องกับหลักสูตรการสอนระดับประถมศึกษา ทำให้ผู้อ่านได้ทั้งสาระและความบันเทิง

11. غامผี

“เมื่อพวกเด็ก ๆ คุยกันที่ไรก็ไม่พ้นที่จะทวนเข้ามาหาเรื่องผี ๆ สาง ๆ คุณพ่อ คุณแม่ไม่ชอบให้ลูกกลัวผีและไม่เคยพูดถึงเรื่องผีเลย แต่ลูก ๆ ได้ความรู้เรื่องนี้จากพวกเพื่อน ๆ ที่โรงเรียน และก็เชื่อเสียด้วยสิ

สาระตอนนี้สะท้อนถึงการสื่อสารที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน ความเชื่อและความสนใจของเด็ก ๆ ต่อข่าวลือเรื่องผี ทรงเข้าพระทัยถึงธรรมชาติของเด็ก ๆ ที่ชอบฟังเรื่องผี ๆ แต่ก็รู้สึกกลัวโดยไม่มีเหตุผล ทำให้เด็กสนใจที่จะอ่านเรื่องด้วยความอยากรู้อยากเห็น

12. นักวิทยาศาสตร์เอก

“เมื่ออาทิตย์ที่แล้ว ครูให้นักเรียนเพาะถั้วเขียวให้ทำรายงาน สังเกตความเจริญของต้นถั้ว ถั้วได้รับคำชมว่าทำรายงานได้ละเอียดลออ คือถั้วจดเวลา วัดความสูงของต้นถั้วเป็นเซนติเมตร จดลักษณะต่างๆ ไป และมีความคิดเห็นประกอบด้วย แต่รายงานของถั้วก็เป็นตัวอย่างในทางไม่ได้อยู่เหมือนกัน ลายมือของถั้วบางตอนก็อ่านยาก บางแห่งมีรอยคำบื้อ ถั้วยังขีดเส้นไ้ย้ไ้ ถั้วเลยสอบวิทยาศาสตร์ไม่ได้ที่ 1 ลักที”

ข้อความนี้ ทรงมุ่งหวังที่จะปลูกฝังทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทรงบรรยายถึงลำดับขั้นการเพาะเมล็ดถั้วเขียวได้ชัดเจน ทรงนำเสนอทั้งส่วนดี และส่วนที่ควรแก้ไข ชี้ประเด็นให้ผู้อ่านได้เห็นตัวอย่างสิ่งที่ควรทำและไม่ควรทำ

13. ไทยรบพม่า

“หลักสูตรใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการ เน้นเรื่องการพลาณามัย ทางโรงเรียนได้ปรับปรุงการสอนวิชานี้ จัดให้มีการสอนบริหารร่างกายไปพร้อมกับการเล่นกีฬาประเภทต่างๆ”

“สำหรับนักเรียนมัธยม มีหลักสูตรวิชาบังคับให้เรียนตีกระบองในชั่วโมงพลศึกษา

กระบี่กระบองเป็นการเล่นของไทยแท้ ๆ มีมาแต่ครั้งโบราณ นิยมเล่นกันเพื่อให้ต่อสู้ศัตรูในยามสงคราม มาเดี๋ยวนี้การรบสมัยใหม่มิได้ใช้อาวุธอย่างเก่าแล้ว แต่คนไทยก็ยังนิยมเล่นกระบี่กระบองเพื่อความสนุกสนานและเพื่อบริหารร่างกายให้แข็งแรงด้วย

“กระบี่กระบองนี้มีประโยชน์นะ” พี่ไก่เสริม “แต่ก่อนนี้เรารบกับพม่า เราก้ใช้ดาบ ใครเก่งเพลงอาวุธก็เป็นทหารเอก”

“เรามาเล่นไทยรบพม่ากันไหมล่ะ” แก้วว่า หลังจากครีตรองอยู่พักหนึ่ง “พวกเราแบ่งออกเป็นสองข้าง ฝ่ายหนึ่งเป็นไทยฝ่ายหนึ่งเป็นพม่า แล้วก็รบกัน”

...แล้วก็มาถึงปัญหาการแบ่งข้าง ไม่มีใครสมัครใจเป็นพม่า ในที่สุดนิดก็ทำหน้าที่ไกลเกลี่ย โดยให้ทุกคนเข้าแถวเรียงลำดับไหล่แล้วนับ หนึ่ง-สอง คนที่นับหนึ่งเป็นไทย นับสองเป็นพม่า คนเป็นพม่าเอาผ้าเช็ดหน้าผูกข้อมือไว้ทั้งสองฝ่ายอยู่คนละฟากสนามพอชนิดให้สัญญาณ ก็เข้าตะลุมบอน ลักพักเดียวคนทั้งสองฝ่ายก็ “ล้มตาย” เหลืออยู่แค่ ๒ คู่ ทั้งคู่พยายามใช้ชั้นเชิงต่อสู้ตามแบบที่คิดว่าดี ในที่สุดแก้วเอา “ดาบ” ฟาดหมุหวานอย่างแรง หมุหวานพยายามขัดป้อง ปรากฏว่า “ดาบ” ของแก้วไปฟาดเอานิ้วหมุหวานเข้าพอดี หมุหวานปล่อย “ดาบ” แก้วจึงได้เห็นว่านิ้วของหมุหวานเป็นแผลเลือดออก”

พระองค์ทรงสนพระทัยเรื่องหลักสูตรการสอน ทรงนำวิชาพลศึกษามานุกรณาการให้สัมพันธ์กับวิชาต่าง ๆ ให้ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ สอดแทรกสาระบันเทิง ทรงเข้าพระทัยในธรรมชาติการเล่นสนุกของเด็ก สะท้อนให้เห็นปฏิกิริยาของเด็ก ๆ ธรรมชาติของการเล่นที่มีการต่อสู้ การรู้จักแพ้ชนะ การเล่นสนุกที่เด็กมักลืมตัวก่อให้เกิดการใช้กำลังทำให้ผู้อ่านเข้าธรรมชาติของเด็กดียิ่งขึ้น

14. ลมว่าวคราวพัฒนา

“บ้านนิคอยู่ริมน้ำที่กว้างขวาง อากาศไม่ค่อยร้อนแถมหน้านี้มีลมพัดแรง เป็นมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ หรือเรียกว่า “ลมว่าว”

พวกพี่น้องของแก้วไม่ได้ขอเงินคุณพ่อคุณแม่ซื้อว่าวหรือด้าย เพราะทุกคนต่างเก็บหอมรอมริบเงินเอาจากค่าขนมประจำวัน แต่ถึงอย่างนั้นก็ไม่วายถูกคุณพ่อบน “เด็กเตี้ยนี้ทำอะไรไม่ค่อยเป็นเลย สมัยพ่อยากเล่นว่าว ไม่มีที่ซื้อหาต้องเหล่าไม้บิดกระต่ายทำกันเองทั้งว่าวปักเป้า...ว่าวจุฬา...”

ลุงฟ่องหยิบว่าวมาพิจารณาดูสักครู่แล้วจึงเอ่ยขึ้นช้า ๆ ว่า “หนูแก้ว ลุงนี่ก็คนโบราณนะ คนโบราณนะ ถ้าได้ว่าวใครเขามาอย่างนี้แล้ว ก็มักจะถือเป็นการยาทว่าจะไม่ขึ้นให้เจ้าของเขาเห็น เป็นการสร้างความเจ็บช้ำน้ำใจ เก็บไว้เฉย ๆ ดีกว่า ยิ่งดูว่าตัวนี้ซิเจ้าของเขาไม่ใช่สักแต่ละชื่อมาเล่น นี่เขาคงทำด้วยฝีมือเขียวนะ ฝีมือดีเสียด้วย”

พระองค์ทรงรอบรู้เรื่องภูมิอากาศ ทรงเสนอแนะแนวทางให้นักอ่านรุ่นเยาว์ให้รู้จักสะสมเงินเพื่อนำไปซื้อสิ่งที่เด็กต้องการโดยไม่ต้องรบกวนผู้ใหญ่ นอกจากนี้ทรงสอนมารยาทในการเล่นว่าว เมื่อได้ว่าวของผู้อื่นมาแล้ว ไม่ควรทำให้เจ้าของเขาเสียใจ ควรคำนึงถึงจิตใจของผู้ที่ต้องสูญเสียที่เขาตั้งใจสร้างขึ้น

15. สัตว์ประหลาด

“บ้านของหนูหวานอยู่ใกล้เขาดิน ทำให้หนูหวานมีความรู้เรื่องสัตว์ต่าง ๆ เป็นอย่างดี เพราะมีโอกาสไปเขาดินบ่อย ๆ ทั้งคุณพ่อคุณแม่ยังสนับสนุนการศึกษาของลูกสาวโดยซื้อหนังสือเรื่องธรรมชาติชีวิตสัตว์ให้อ่านเป็นประจำ ใคร ๆ ก็บอกว่า โตขึ้นหนูหวาน คงจะเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องสัตว์ต่าง ๆ”

พระองค์ทรงแสดงทัศนคติถึงอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการศึกษาของเด็กและความเอาใจใส่ของผู้ปกครองมีส่วนกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน

16. จดหมายสายสัมพันธ์

“แก้วได้จดหมายนี้ค่ะ ดุซึคะ” แก้วยื่นจดหมายให้พี่ไก่อดู

“อ้อ เขาเรียกว่าจดหมายลูกโซ่ คนเขียนเขาคงได้รับจดหมายแบบเดียวกันนี้ แล้วกลัวคำแข่งเลยเขียนไปหาใคร ๆ ที่เขารู้จัก เมื่อก่อนนี้พี่ก็เคยได้รับ แต่คุณพ่อคุณแม่บอกว่าจะไม่ให้เชื่อเรื่องคำสาปแข่งเราจะอยู่จะตายเป็นเรื่องกรรม ไม่ได้อยู่ที่คำแข่ง แก้วอย่ากลัวนะ” พี่ไก่อสั่งสอน”

บทสนทนาที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคมปัจจุบัน ที่มักสร้างสถานการณ์ เพื่อผลประโยชน์ของตนทำให้ผู้ที่ขาดหลักยึดเหนี่ยวทางใจที่ถูกต้อง ต้องตกเป็นเหยื่อของผู้สร้างสถานการณ์ พระองค์ทรงห่วงใยต่อเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นเกี่ยวกับ “จดหมายลูกโซ่” จึงทรงให้ข้อคิดข้อเตือนใจที่มีค่ายิ่ง คือ “สรรพสิ่งทั้งปวงเกิดขึ้นเพราะการกระทำ (กรรม)” ไม่ควรเชื่อหรือหลงมงายกับคำสาปแข่ง ความในตอนนี้กระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสบายใจ มีความเชื่อมั่นในคุณความดีที่ตนกระทำ

17. สิมไป

“แม้ว่าเราต้องมีสติพิจารณาอยู่ตลอดว่าเราพูดอะไรไปทำอะไรไป ทำอะไรควรทำให้เป็นนิสัย อีกอย่างหนึ่งถ้าคิดว่าซี้ลิมนั้นก็ควรหาสมุดหรือกระดาษมาจดไว้เป็นวัน ๆ ว่าวันนี้เราต้องทำอะไรบ้าง”

คำกล่าวนี้เป็นกรกระตุ้นเตือนให้ผู้อ่านรู้จักสำรวจพฤติกรรมของตนเอง โดยเฉพาะ เรื่อง “การลิม” เป็นสิ่งที่มีมักจะเกิดขึ้นกับคนส่วนใหญ่ พระองค์ทรงแนะนำให้ผู้อ่าน “มีสติ” คือการระลึกอยู่เสมอจะเป็นเครื่องป้องกัน “ความประมาท” และทรงแนะนำหาวิธีการแก้ปัญหา “คนซี้ลิม” ได้อย่างดียิ่ง

18. พ่อแว่น-แม่แว่น

“แก้วชอบใส่แว่นจะได้เหมือนคุณพ่อ ทำทางภูมิฐานดี แต่ก่อนพี่ไก่อเรียนไม่เก่งหรอก แต่พอใส่แว่นเท่านั้นเรียนเก่งขึ้นมาทันทีเลย เทียวนี้กำลังเสียวอยู่ที่เดียว คุณแม่ว่าถ้าสอบไม่เกินที่สิบจะดี คุณครูขา สอบคราวนี้แก้วได้ที่เท่าไรคะ”

ข้อความนี้สะท้อนให้เห็นถึงความคิดที่ไม่เหมือนใครของเด็กคนหนึ่ง ซึ่งความคิดเช่นนี้มักจะเกิดขึ้นกับเด็กในวัยเดียวกัน ทรงสร้างลักษณะตัวละครในเรื่องได้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของชีวิต ทำให้ผู้อ่าน (ผู้ใหญ่) เข้าใจความรู้สึกนึกคิดของเด็ก ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในด้านการอบรมเลี้ยงดูอย่างยิ่ง

บทพระราชนิพนธ์ที่นำมากล่าวเป็นเพียงส่วนหนึ่งของ “แก้วจอมแก่น” และ “แก้วจอมชน” นอกจากนี้ยังมีบทพระราชนิพนธ์ที่พระองค์ทรงพระราชนิพนธ์ในสมัยทรงเป็นนักเรียนอยู่ ณ โรงเรียนจิตรลดา ได้แก่ “หมาป่ากับนกกระสา” “เมืองในหมอก” และทรงใช้นามปากกาว่า “กระเป๋าทอง”

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชนิพนธ์หนังสือที่มีค่ายิ่งแก่วงวรรณกรรมของเยาวชนไทย สมเป็น “จินตกวี” และ “เอกกวี” อย่างแท้จริง พสกนิกรชาวไทยซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ที่ทรงห่วงใยและส่งเสริมให้เยาวชนไทยมีนิสัยรักการอ่าน ทรงปลูกฝังจริยธรรม ค่านิยม และความรู้ด้านต่าง ๆ ให้แก่เด็กไทย พระองค์ทรงเป็น “เพชรน้ำหนึ่ง” แห่งวงวรรณกรรมสำหรับเยาวชนไทย อย่างแท้จริง

(ที่มา: สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี “เจ้าฟ้านักการศึกษา”)

ห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี...ห้องสมุดพระราชทาน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นนักการศึกษาที่ยิ่งใหญ่ พระองค์มีความสนพระทัยในการศึกษาหาความรู้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะอยู่ที่เสด็จไปยัง ณ แห่งใด พระองค์จะทรงจดบันทึกสิ่งที่พระองค์ได้รับจากการกราบบังคมทูลรายงาน บทพระนิพนธ์ของพระองค์ที่ทรงพระนิพนธ์จึงให้ความรู้อย่างมากแก่ผู้ที่ศึกษาในบทพระนิพนธ์นั้น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสนพระทัยในเรื่องของห้องสมุด และทรงตั้งพระปณิธานที่คณะเกี่ยวกับห้องสมุดว่า “...ข้าพเจ้าอยากให้เราห้องสมุดที่ดี มีหนังสือครบทุกประเภทสำหรับประชาชน หนังสือประเภทที่ข้าพเจ้าคิดว่าสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งคือ หนังสือสำหรับเด็ก วัยเด็กเป็นวัยเรียนรู้ เด็ก ๆ ส่วนใหญ่สนใจจะทราบเรื่องราวต่าง ๆ แปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่แล้ว ถ้าเรามีหนังสือที่มีคุณค่าทั้งเนื้อหาและรูปภาพให้เขาอ่านให้ความรู้ความบันเทิง เด็ก ๆ จะได้เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ ที่รอบรู้ มีธรรมะประจำใจ มีความรักบ้านเมือง มีความต้องการปรารถนาจะทำแต่ประโยชน์ที่สมควร...” (ที่มา: บทพระนิพนธ์ เรื่อง “ห้องสมุดในทัศนะของข้าพเจ้า” ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี)

จากพระปณิธานของพระองค์ท่าน กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้สนองพระปณิธานของพระองค์ โดยการจัดสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสพระชนมายุครบ 36 พรรษา ในปี พ.ศ. 2534 และได้ขอพระราชทาน พระนามของพระองค์ท่านซึ่งพระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าพระราชทานพระนามของพระองค์ ใช้เป็นชื่อห้องสมุดประชาชน ดังนั้นห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จึงเรียกกันทั่วไปว่า “ห้องสมุดพระเทพฯ” ซึ่งเป็นที่รู้และเข้าใจกัน ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จึงเป็นห้องสมุดประชาชนที่ได้รับพระราชทานเพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ของประชาชน และเพื่อให้การดำเนินงานห้องสมุดประชาชนเป็นไปดังพระปณิธานของพระองค์ท่าน กรมการศึกษานอกโรงเรียน จึงได้มีระเบียบกรมการศึกษานอกโรงเรียนว่าด้วยงานห้องสมุดประชาชน พ.ศ. 2535 โดยกำหนดให้ห้องสมุดประชาชนเป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนและมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อเป็นศูนย์ข้อมูล ข่าวสารของชุมชน
2. เพื่อเป็นศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน
3. เพื่อเป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรมของชุมชน
4. เพื่อพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ในชุมชน

จากวัตถุประสงค์ 4 ประการดังกล่าว ห้องสมุดประชาชนที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนรับผิดชอบ โดยมีศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติ จึงกล่าวได้ว่าเป็น “ห้องสมุดประชาชนแนวใหม่” ที่เริ่มมีเป็นครั้งแรก ในวโรกาสเฉลิมพระเกียรติที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระชนมายุครบ 36 พรรษา ในปี พ.ศ. 2534

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี เป็นห้องสมุดประชาชนเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อีกแห่งหนึ่ง ตามโครงการสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งได้รับงบประมาณก่อสร้างจำนวน 1,250,000 บาท (หนึ่งล้านสองแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) จากกรมการศึกษานอกโรงเรียน ธนาคารไทยทุนร่วมบริจาค 2,000,000 บาท (สองล้านบาทถ้วน) และอีกส่วนหนึ่งด้วยความร่วมมือจากหน่วยงาน

สถาบันต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและตลอดจนประชาชนของชาวจังหวัดปทุมธานี ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จึงเป็นเสมือนศูนย์รวมดวงใจของพสกนิกรชาวจังหวัดปทุมธานีที่มีต่อสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระผู้ซึ่งเป็นดวงใจของชาวไทยทุกคน และจะเป็นการสืบสานดำเนินรอยตามพระปณิธานของพระองค์ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จะเป็นห้องสมุดประชาชนที่มีการดำเนินงานตามพระปณิธาน เป็นการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนแนวใหม่ เป็นศูนย์ข้อมูล ข่าวสารของชุมชน เป็นศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน เป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรมของชุมชน และพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ในชุมชนเป็นห้องสมุดประชาชนที่ดูแลมีชีวิตชีวา มีกิจกรรมที่หลากหลายและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สนองความจำเป็นความต้องการของพื้นที่ และเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม ตามหลักการของห้องสมุดประชาชนแนวใหม่ จึงนับว่าเป็นความโชคดี และประเสริฐยิ่งของชาวจังหวัดปทุมธานี ที่มีห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ห้องสมุดพระราชทาน ชาวจังหวัดปทุมธานี จึงควรที่จะสืบสานเพื่อสร้างสรรค์อันเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น โดยมาศึกษาค้นคว้า รับบริการ การบริการด้านต่าง ๆ ตามกระบวนการหลักการของห้องสมุดเป็นการ “เสริม เต็ม ต่อ” เพื่อความรู้และประสบการณ์ให้ “ลึก กว้าง ไกล” เสมือนดอกบัวที่เริ่มต้นพัฒนาจากโคลนตมใต้น้ำจนโผล่พ้นน้ำชูก้านแบ่งบานขยายกลีบส่งกลิ่นหอมแห่งดอกบัวไปทั่วบริเวณ และเมื่อชาวจังหวัดปทุมธานี ได้ใช้บริการการศึกษาหาความรู้จำนวนมากเท่าใด ยิ่งเป็นการสนองต่อพระปณิธานของพระองค์ให้มากขึ้นเท่านั้น และเมื่อเป็นเช่นนี้ ท่านจะไม่ใช่ผู้หนึ่งที่ช่วยกันสืบสานสนองพระปณิธานพระองค์หรือ และเมื่อท่านไปใช้บริการมากเท่าใดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”...ห้องสมุดพระราชทานก็จะยิ่งมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น สมดังพระปณิธานของพระองค์ ที่ว่า

“...ความรู้ของมนุษย์เป็นมรดกตกทอดกันมาแต่โบราณ เมื่อมีการประดิษฐ์คิดค้นตัวอักษรขึ้น ผู้มีความรู้ก็ได้บันทึกความรู้ของตน สิ่งที่ตนค้นพบเป็นการจารึกหรือเป็นหนังสือ ทำให้บุคคลอื่นในสมัยเดียวกัน หรืออนุชนรุ่นหลังได้มีโอกาสศึกษาทราบถึงเรื่องนั้น และได้ใช้ความรู้เก่า ๆ เป็นพื้นฐานที่จะหาประสบการณ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นความก้าวหน้าเป็นความเจริญสืบไป

ห้องสมุดเป็นสถานที่เก็บเอกสารต่าง ๆ อันเป็นแหล่งความรู้ดังกล่าวแล้วจึงเรียกได้ว่าเป็นครู - เป็นผู้ชี้ นำให้เราแก้ปัญหาวิเคราะห์ให้รู้สิ่งที่ควรรู้ชื่นชอบด้วยเหตุผลได้

ข้าพเจ้าอยากให้เรามีห้องสมุดที่ดี มีหนังสือครบทุกประเภทสำหรับประชาชน หนังสือประเภทที่ข้าพเจ้าคิดว่าสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งคือ หนังสือสำหรับเด็ก วัยเด็กเป็นวัยเรียนรู้ เด็ก ๆ ส่วนใหญ่สนใจจะทราบเรื่องราวต่าง ๆ แปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่แล้ว ถ้าเรามีหนังสือที่มีคุณค่าทั้งเนื้อหาและรูปภาพให้เขาอ่าน ให้ความรู้ ความบันเทิง เด็ก ๆ จะได้เติบโตขึ้น เป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ ที่รอบรู้ มีธรรมะประจำใจ มีความรักบ้านเมือง มีความต้องการปรารถนาจะทำแต่ประโยชน์ที่สมควร...”

(บทพระนิพนธ์เรื่อง “ห้องสมุดในทัศนะของข้าพเจ้า” ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี)

- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
พระมิ่งขวัญชาวปทุมธานี
- ความเป็นมาของจังหวัดปทุมธานี
- อำเภอลาดหลุมแก้วปัจจุบัน

สมเด็จพระเทพฯ พระมิ่งขวัญชาวปทุมธานี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระองค์ทรงเป็น “พระมิ่งขวัญ” ทุกหมู่เหล่า พระองค์ได้เสด็จตามรอยพระเบื้องพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “พระพ่อหลวงของปวงชนชาวไทย” ตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จปฏิบัติพระราชกรณียกิจที่จังหวัดปทุมธานีหลายครั้งทั้งเสด็จเป็นการส่วนพระองค์และทางราชการยังความปลาบปลื้มปิติเป็นล้นพ้น แก่พสกนิกรชาวปทุมธานี และชาวปทุมธานี ยังระลึกถึงพระองค์ตลอดเวลา พระผู้เป็น “พระมิ่งขวัญชาวปทุมธานี” พระราชกรณียกิจที่เสด็จฯ ที่จังหวัดปทุมธานี เช่น

พ.ศ. 2515   เสด็จฯ วัดเขียนเขต อำเภोधัญบุรี พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ฯ ทรงถวายผ้าพระกฐิน และทรงบริจาคทรัพย์ส่วนพระองค์ เข้าร่วมองค์พระกฐิน

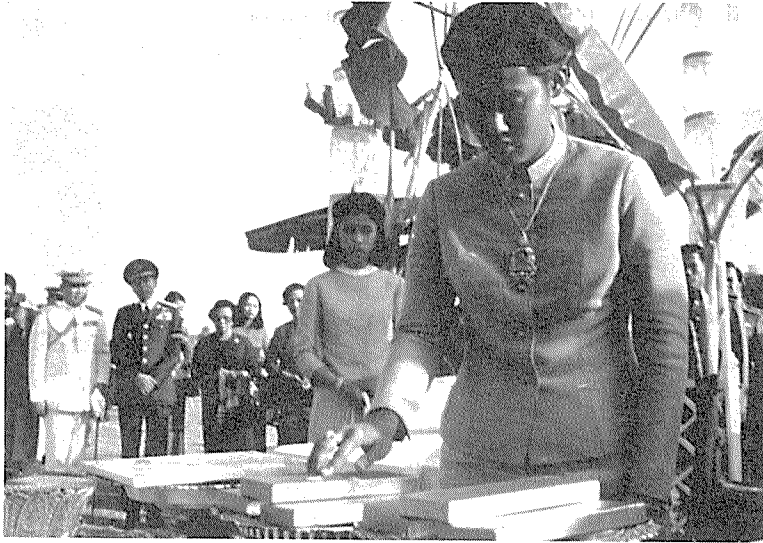
- 4 ก.ค. 2517 ตามเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จพระราชดำเนินมาจังหวัดมะขาม ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง เพื่อทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเป็นการส่วนพระองค์ในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์

- 9 พ.ย. 2518 ตามเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบพิธีเปิดพระรูปสมเด็จพระเจ้าฟ้าวไลยอลงกรณ์ กรมหลวงเพชรบุรีราชสิรินธร ณ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์

- 27 มี.ค. 2520 เสด็จฯ ทรงเปิดพระรูปหล่อสมเด็จพระเจ้าฟ้าวไลยอลงกรณ์
 24 ธ.ค. 2520 เสด็จฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ฯ ทรงวางศิลาฤกษ์
 อุโบสถวัดพระธรรมกาย ตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง

- 15 มี.ค. 2525 เสด็จฯ ทรงตัดลูกนิมิต ณ อุโบสถวัดทองสะอาด ตำบลคลองพระอุดม อำเภอลาดหลุมแก้ว
 21 พ.ย. 2525 เสด็จฯ พระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์มาประทับที่ตำหนักพระเทพรัตนราชสุดาฯ
 สยามบรมราชกุมารี ตำบลบางชะแยง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี และเสด็จประทับ
 บนเรือพระที่นั่งสุภัทรวดี ชั้น 2 ไปทอดพระเนตรนกปากห่างที่วัดไผ่ล้อมตำบลบ้านจ้ว
 อำเภอสสามโคก
 6 ก.ค. 2527 เสด็จฯ ทรงร่วมในพิธีมอบกิตติบัตรแก่พระองค์ เนื่องในโอกาสทรงจบหลักสูตรระยะสั้น
 แผนกวิเคราะห์ข้อมูลระยะไกลของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย
 7 ก.ค. 2528 เสด็จฯ ทรงเปิดศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงาน ตำบลบางพูน อำเภอเมือง

21 ก.ค. 2530 ตามเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สยามมกุฎราชกุมาร พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชดำเนินมาสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (เอ ไอ ที) ตำบลคลองหลวง อำเภอคลองหลวง

เพื่อทรงรับเหรียญเทิดพระเกียรติที่ได้ทรงเป็นเอกในการพัฒนาชนบทด้านต่าง ๆ
 17 ส.ค. 2530 เสด็จ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย เพื่อทรงร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการในหัวข้อ “ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์สำหรับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์”

29 มี.ค. 2531 เสด็จ ทรงประกอบพิธีเปิดโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง

7 มิ.ย. 2531 เสด็จ ทรงวางศิลาฤกษ์ “ศูนย์กลางการจัดการศึกษาระดับปริญญา วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา” ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง

- 3 ต.ค. 2531 เสตีจฯ ทรงเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดอาคารแผนกวิชาวิศวกรรมเกษตรและอาหาร ณ
สถาบันเทคโนโลยี แห่งเอเชีย
- 17 ส.ค. 2532 เสตีจฯ ทรงรับการทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาเทคโนโลยีดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ณ สถาบัน
เทคโนโลยีแห่งเอเชีย
- 29 พ.ย. 2533 เสตีจฯ ทรงเปิดป้ายมหาวิทยาลัยรังสิต ณ เมืองเอก ตำบลหลักหก อำเภอเมือง

- 7 มี.ค. 2534 เสตีจฯ ทรงวางศิลาฤกษ์ อาคารปรีคคลินิก คณะแพทยศาสตร์ ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ศูนย์รังสิต
- 3 ก.ย. 2534 เสตีจฯ ทรงเปิดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ ณ ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีสยามมงคล
อำเภอธัญบุรี

- 20 มี.ค. 2535 เสตีจฯ เปิดศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้้อม ณ บริเวณเทคโนธานี ตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวง
- 30 มี.ย. 2536 เสตีจฯ ทรวงวางศิลาฤกษ์ อาคารโครงการวิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
- 6 ส.ค. 2536 เสตีจฯ ทรงเป็นองค์ประธานเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว

จังหวัดปทุมธานีอดีต...ปัจจุบัน

“เมืองก๋วยเตี๋ยวเรือ กุ้งเต้น ส้มเขียวหวาน ลอนตาลสด” เป็นคำขวัญของจังหวัดปทุมธานี จังหวัดปทุมธานีเป็นจังหวัดที่มีขนาดเล็ก เป็นจังหวัดที่เป็นเขตปริมณฑลของกรุงเทพฯ ตั้งอยู่บนเส้นรุ้งที่ 14 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศาตะวันออก อยู่เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง 2.30 เมตร มีพื้นที่ 1,520,856 ตารางกิโลเมตร และอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 27.6 กิโลเมตร จังหวัดปทุมธานี แม้จะเป็นจังหวัดเล็ก ๆ แต่มีอดีตที่ยาวนานเป็นหลายร้อยปี...”

จังหวัดปทุมธานีในอดีตเป็นเมืองที่เกิดขึ้นในยุคต้นของอาณาจักรกรุงศรีอยุธยา จากหลักฐานโบราณสถานและโบราณวัตถุที่พบและจากตำนานท้าวอุทอง ซึ่งมีอยู่ 2 เรื่อง คือ ตำนานเรื่อง ท้าวอุทองเสด็จหนีโรคห่าผ่านมายังวัดมิ่งสาราม ตำบลบางกระบือ อำเภอสามโคก เรื่องหนึ่งและตำนานเรื่อง ท้าวอุทองที่เป็นประวัติของวัดเทียนถวาย อำเภอเมือง อีกเรื่องหนึ่ง

ตำนานท้าวอุทอง ที่วัดมิ่งสาราม ผู้เฒ่าผู้แก่ที่ตำบลบางกระบือเล่ากันต่อมาว่า “...ครั้งหนึ่งในอดีตท้าวอุทองได้อพยพไพร่พลหนีโรคห่า ขณะผ่านเขตสามโคกเป็นเวลาใกล้ค่ำแล้วประกอบกับเกรียนซำรูด จึงหยุดพักไพร่พลที่วัดมิ่งสาราม และได้ขอยืมเครื่องมือจากชาวบ้านละแวกนั้นมาซ่อมเกรียนแต่ได้รับการปฏิเสธ ท้าวอุทองทรงพิโรธและคืนนั้นพระองค์ทรงฝันพิโรธสมบัติไว้ที่วัด และสาปแช่งผู้ที่จะมาลักลอบขุดทรัพย์สมบัตินั้น...”

ตำนานท้าวอุทองที่วัดเทียนถวาย อำเภอเมือง เล่ากันว่า “...พระเจ้าอุทองได้อพยพผู้คนหนีโรคห่า พร้อมด้วยไพร่พลล้มภาระบรรทุกเกรียนมาประมาณแปดสิบเล่ม ได้หยุดพักไพร่พลที่หนองน้ำแห่งหนึ่ง (ปัจจุบันคือ หนองปลาสิบ ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของวัดเทียนถวาย ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง) ตอนกลางคืนได้จุดไฟสว่างไสวตลอดทั้งคืนนานเป็นเวลาแรมเดือน เมื่อโรคห่าสงบแล้ว ก่อนที่พระองค์จะเสด็จกลับ ได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดในบริเวณที่เคยประทับนั้น ซึ่งชาวบ้านเรียกว่า “วัดเกรียนไสว” และต่อมาได้เปลี่ยนเป็น “วัดเทียนถวาย” ในปัจจุบัน...”

จากตำนานท้าวอุทอง จึงประมาณว่าจังหวัดปทุมธานีเริ่มเป็นชุมชนตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 18 ลงมา และตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง ภายหลังที่พระเจ้าอุทองได้สถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็น

ราชธานี ปทุมธานีคงเป็นชุมชนเล็ก ๆ และเป็นด่านกักเรือก่อนที่จะแล่นผ่านเข้ากรุงศรีอยุธยา ในสมัย รัชสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (พ.ศ. 1991 - 2031) ชุมชนเล็ก ๆ จังหวัดปทุมธานี เริ่มขยายตัว เป็นชุมชนเมืองริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาตะวันออก ตั้งแต่บริเวณวัดสองพี่น้องถึงวัดป่าจ้วบปัจจุบัน (เดิม เป็นที่ตั้งของวัด “พญาเมืองและวัดนางหยาด”) และยังมีคันคูเมืองเหลือเป็นร่องรอยในอดีตเพียงเล็กน้อยและรู้จักกันในนาม “เมืองสามโคก” ปัจจุบัน

รัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช พม่ารบกับจีนในปี พ.ศ. 2202 ชาวมอญที่ถูกเกณฑ์เข้าร่วมในกองทัพพม่าได้พากันหลบหนีจากกองทัพพม่า และพาครอบครัวอพยพจากเมืองเมาะตะมะเข้ามากกรุงศรีอยุธยาประมาณ 10,000 คน สมเด็จพระนารายณ์มหาราช โปรดเกล้าฯ ให้ครอบครัวมอญที่อพยพนั้นตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บ้านสามโคก ทำให้บ้านสามโคกมีความเจริญมากขึ้น และเป็นเมืองสามโคก ต่อมา

สมัยกรุงธนบุรี หลังจากที่สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี (พระเจ้าตากสิน) ทรงกอบกู้เอกราชของ ไทย เมื่อครั้งเสียกรุงศรีอยุธยา ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2510 และได้สถาปนากษัตริย์เป็นเมืองหลวง ในปี พ.ศ. 2317 พม่าเกณฑ์ให้ทหารมอญยกทัพมาตีไทย แต่ทหารมอญซึ่งมีพระยาเจ่ง เจ้าเมืองอัครินเป็น หัวหน้าใหญ่ พระยาอุตตะเลียงและตตะเกลียบ มีความเคียดแค้นพม่าจึงสู้รบกับพม่าแทนที่จะมาตีทัพ ไทย อะแซห่วนก็แม่ทัพพม่ายกกองทัพมาปราบ ทหารมอญสู้ไม่ได้จึงอพยพมาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร ของสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี และสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีโปรดเกล้าฯ ให้ครอบครัวมอญเหล่านั้นตั้ง ภูมิลำเนาที่บ้านปากเกร็ด แขวงเมืองนนทบุรีส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งตั้งบ้านเรือนที่เมืองสามโคก และโปรดเกล้าฯ ให้พระยารามัญวงศ์ เป็นหัวหน้าดูแลครอบครัวมอญที่อพยพนั้น

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 แห่ง พระบรมราชวงศ์จักรี ราวปี พ.ศ. 2358 พระเจ้าปดุงกษัตริย์พม่าได้ทรงเกณฑ์แรงงานชาวมอญให้สร้าง พระธาตุที่เมืองเมงถุนให้เป็นเจดีย์ใหญ่ที่สุดในโลก ชาวมอญได้รับความลำบากทุกข์ยาก จึงอพยพเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารของพระมหากษัตริย์ไทย และโปรดเกล้าฯ ให้ครอบครัวมอญนั้นตั้งบ้านเรือน ที่แขวงเมืองปทุมธานี และนนทบุรี

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงเอาพระทัยใส่ ดูแลทุกข์สุขของครอบครัวมอญ เหล่านั้น ในเดือนสิบเอ็ด พ.ศ. 2358 พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยและกรมพระราชวังบวร-

มหาเสนาบดีได้เสด็จประพาสเมืองสามโคก ทางชลมารค เพื่อทรงเยี่ยมชาวรามัญที่อพยพเข้ามาอาศัย พระองค์ทรงประทับ ณ พลับพลาริมแม่น้ำเจ้าพระยาตรงกับเมืองสามโคก (ตรงหน้าวัดปทุมทอง ปัจจุบัน) พระองค์ทรงรับดอกบัวจากชาวบ้านที่ทูลเกล้าฯถวายขณะประทับแรม จึงพระราชทานนามเมืองสามโคกให้เป็นสิริมงคลว่า “ประทุมธานี” และยกฐานะเป็นหัวเมืองชั้นตรี ซึ่งปรากฏหลักฐานในนิราศภูเขาทองและนิราศวัดเจ้าฟ้าของสุนทรภู่ ว่า

“...ถึงสามโคกโคกถวิลถึงปิ่นเกล้า
พระพุทธรูปเจ้าหลวงบำรุงซึ่งกรุงศรี
ประทานสามโคกเป็นเมืองตรี
ชื่อประทุมธานีเพราะมีบัว...”
นิราศภูเขาทอง

และนิราศวัดเจ้าฟ้ากล่าวว่

“...ถึงที่นี่มีนามชื่อสามโคก
เป็นคำโลกสมมุติสุดถกลง
ครั้นพระโกศโปรดปรานประทานแปลง
ที่ตำแหน่งมอญมาสามภักดิ์
ชื่อประทุมธานีที่เสด็จ
เดือนสิบเอ็ดบัวออกทั้งดอกฝัก
มารับส่งตรงนี้ที่สำนัก
พระยาพิทักษ์ทวยหาญฝ่ายพารา...”

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 (พ.ศ. 2437 หรือ ร.ศ. 113) ทรงมีพระราชหัตถเลขาถึงสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งเป็นเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยให้เมืองประทุมธานี นครเขื่อนขันธ์ เมืองสมุทรปราการ เป็นหัวเมืองแขวงมณฑลกรุงเทพฯ ทรงมีพระราชอาธิบายว่า เป็นหัวเมืองที่อยู่ไกลกรุงเทพฯ เพียงพันเส้นเท่านั้น ประกอบกับมีโจรผู้ร้ายชุกชุม ให้มาขึ้นสังกัดกระทรวงนครบาล เพื่อที่ลาดตระเวนจับโจรผู้ร้ายไม่ต้องไปขอตราเจ้ากระทรวงมหาดไทยอีกต่อไป

ปี พ.ศ. 2459 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงประกาศให้ใช้ “จังหวัด” แทนคำว่า “เมือง” เมืองประทุมธานีจึงเปลี่ยนเป็นจังหวัดปทุมธานี และเขียนอย่างปัจจุบัน ขึ้นกับมณฑลกรุงเก่า มีเขตการปกครอง 3 อำเภอ คือ อำเภอบางกะดี อำเภอสามโคก และอำเภอเชียงราก

ปี พ.ศ. 2475 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทางราชการให้ยุบจังหวัดธัญบุรี ขึ้นอยู่กับจังหวัดปทุมธานี จึงทำให้จังหวัดปทุมธานี มี 7 อำเภอ คือ อำเภอบางกะดี อำเภอสามโคก อำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอธัญบุรี อำเภอลำลูกกา อำเภอบางหวาย (อำเภอคลองหลวงปัจจุบัน) และอำเภอหนองเสือ

จังหวัดปทุมธานีปัจจุบัน ศาลากลางจังหวัดปทุมธานีปัจจุบันตั้งอยู่สี่แยกถนนปทุมธานี - ลาดหลุมแก้ว ด้านหน้าของศาลากลางติดกับถนนที่จะไปอำเภอสามโคก ศาลากลางจังหวัดแห่งใหม่นี้ได้เริ่มสร้างสมัยพลตรีวิทย์นันทนวล เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด และสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราช ได้เสด็จมาเป็นองค์ประธานพิธีวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2518 และราชการได้ย้ายหน่วยราชการมาปฏิบัติราชการ เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2519

ต่อมานายสุธี โอบอ้อม มาดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ได้ดำริที่จะสร้างศาลหลักเมือง เพื่อความเป็นสิริมงคล พ่อค้า ข้าราชการ ประชาชน จังหวัดปทุมธานี ได้ร่วมกันบริจาคทรัพย์เพื่อสร้างศาลหลักเมือง เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2519 และสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราชสกลสังฆปริณายก (วาสน์ วาสโน) ได้เสด็จมาเป็นองค์ประธานวางศิลาฤกษ์ศาลหลักเมือง เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2520 เวลา 15.00 น. ตรงกับขึ้น 14 ค่ำ เดือนยี่ ปีมะโรงสำหรับตัวเสาหลักเมืองนี้ กรมศิลปากรได้ออกแบบและพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ทรงเจิมเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2521 เวลา 8.29 น. จังหวัดปทุมธานีได้ประกอบพิธียกเสาหลักเมืองจังหวัดปทุมธานี เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2521 โดยมี ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีเป็นประธานพิธียกเสาหลักเมือง

จังหวัดปทุมธานี เป็นจังหวัดในภาคกลางที่ตั้งอยู่ติดกับกรุงเทพฯ ทางด้านเหนือ การคมนาคม การสื่อสาร ตลอดจนการเศรษฐกิจของจังหวัดในปัจจุบันเจริญก้าวหน้าและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว จังหวัดปทุมธานีเป็นเมืองเกษตรที่มีชื่อเสียงด้านการเพาะปลูก เช่น ทำไร่ ทำนา ทำสวนผักและผลไม้ โดยเฉพาะส้มเขียวหวานที่มีการปลูกมากที่สุด นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงสัตว์ควบคู่ไปด้วย รวมถึงการ

ประมงน้ำจืดและการเลี้ยงกุ้งก้ามกราม มีแหล่งน้ำธรรมชาติและแม่น้ำเจ้าพระยาที่ไหลผ่านตัวเมือง และมีคลองส่งน้ำชลประทานทั่วถึงทุกพื้นที่ปัจจุบันการพัฒนาอุตสาหกรรมได้ขยายตัวเข้ามาบีบคั้นอย่างมากในเขตพื้นที่จังหวัดปทุมธานี นับเป็นจังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมมากจังหวัดหนึ่ง ผลผลิตสินค้าอุตสาหกรรมนำออกจำหน่ายในประเทศและต่างประเทศ ทำรายได้ให้จังหวัดและประเทศเป็นอันดับสองรองจากจังหวัดสมุทรปราการ โดยมีแหล่งอุตสาหกรรมที่สำคัญ คือ นิคมอุตสาหกรรมนวนคร อำเภอคลองหลวง และสวนอุตสาหกรรมบางกะดี อำเภอเมือง ซึ่งมีระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย

จังหวัดปทุมธานี มีอาณาเขตกับจังหวัดใกล้เคียงจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอบางปะอิน อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอหนองแค อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันออกเฉียงใต้ ติดต่อกับอำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาและอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรีและเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

ลักษณะพื้นที่ พื้นที่ของจังหวัดปทุมธานีส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำเจ้าพระยา ไหลผ่านใจกลางจังหวัด เขตอำเภอเมืองและอำเภอสสามโคก ครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 2 ฝั่ง ทำให้พื้นที่ของจังหวัดปทุมธานีถูกแบ่งเป็น 2 ส่วน คือฝั่งตะวันตกของจังหวัดหรือฝั่งซ้ายของแม่น้ำเจ้าพระยา ได้แก่พื้นที่ในเขตอำเภอลาดหลุมแก้ว กับพื้นที่บางส่วนของอำเภอเมืองและอำเภอสสามโคก กับฝั่งตะวันออกของจังหวัดหรือฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยา ได้แก่ พื้นที่บางส่วนของอำเภอเมือง ธัญบุรี คลองหลวง หนองเสือ ลำลูกกา และบางส่วนของอำเภอสสามโคก

จังหวัดปทุมธานีนอกจากจะมีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านแล้ว ยังมีคลองที่สำคัญอีกหลายคลองในเขตอำเภอต่าง ๆ คือ

อำเภอเมืองปทุมธานี มีคลองบางโพธิ์ใต้ คลองบางหลวง คลองบางปรอก คลองเชียงราก็คลองเมืองและคลองประปา

อำเภอสามโคก มีคลองพระอุดม คลองบางหลวง คลองลาดหลุมแก้ว คลองบางสะกา คลองระแหง คลองสามวา คลองบางโพธิ์ อำเภอธัญบุรี มีคลองรังสิตประยูรศักดิ์ คลองระบายน้ำชลประทาน 1-14

อำเภอคลองหลวง มีคลองระบายน้ำชลประทาน 1-7 และคลองรพีพัฒน์

อำเภอลำลูกกา มีคลองหกวา คลองระบายน้ำชลประทาน 1-14

อำเภอหนองเสือ มีคลองระบายน้ำชลประทาน 8-14 และคลองรพีพัฒน์

นอกจากนี้ มีคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ซึ่งเป็นคลองชลประทานโดยพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีพระบรมราชานุญาตให้บริษัทชุดคลองคูนาสยามพัฒนาทุ่งหลวง (อำเภอธัญบุรี) บริษัทได้ขุดคลองรังสิตประยูรศักดิ์ เมื่อพ.ศ. 2413 คลองกว้าง 8 วา เชื่อมแม่น้ำเจ้าพระยากับแม่น้ำนครนายก และคลองซอย 2 สาย คือ คลองหกวาสายบน และคลองหกวาสายล่าง มีคลองซอยรวม 35 สาย มีประตูน้ำ 3 แห่ง คือประตูน้ำจุฬาลงกรณ์ เสาวภา และสมบูรณ์ และประตูระบายน้ำอีก 1 แห่ง

สภาพภูมิอากาศ จังหวัดปทุมธานีมีสภาพภูมิอากาศเช่นเดียวกับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคกลาง คือมีฤดูร้อน ฤดูฝนและฤดูหนาว อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 33.5 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 21.5 องศาเซลเซียส ฝนตกเฉลี่ย 91 วันต่อปี

การปกครองและประชากร จังหวัดปทุมธานี มีพื้นที่ 1,520,856 ตร.กม. 7 อำเภอ 60 ตำบล 529 หมู่บ้าน 110,928 หลังคาเรือน เทศบาล 1 แห่ง สุขาภิบาล 11 แห่ง ประชาชน 460,055 คน ชาย 231,236 คน หญิง 234,732 คน อาชีพหลักทำสวนผัก เลี้ยงสัตว์ ประมง ทำอริฐ ไร่ตาล รายได้ประชากรต่อหัว/ปี 100,293 บาท ธนาคาร 31 แห่ง โรงพยาบาล 12 แห่ง

อำเภอ/ กิ่งอำเภอ	จำนวนประชากร		จำนวนบ้าน หลังคา เรือน	เทศบาล สุขาภิบาล	รายได้เทศบาล/ สุขาภิบาล
	ตำบล หมู่บ้าน	ชาย หญิง รวม			
เมือง	14	47,126	28,405	เมืองปทุมธานี บางหลวง	36,225.819 2,172.834
	61	47,478			
คลองหลวง	7	40,476	22,055	คลองหลวง	48,651.784
	106	41,604			
ธัญบุรี	6	41,506	17,248	ธัญบุรี ประชาธิปไตย สนั่นรักษ์	6,387.393 19,677.737 1,996.956
	28	43,410			
		84,916			
หนองเสือ	7	20,306	8,183	หนองเสือ	1,150.293
	69	20,184			
ลาดหลุมแก้ว	7	17,766	6,714	ระแหง	1,976.029
	61	17,627			
		35,393			
ลำลูกกา	8	44,339	20,544	ลำลูกกา ลำไทร คูคต	2,304.301 2,633.093 11,998.146
	126	44,896			
		89,235			
สามโคก	11	19,717	3,273	บางเตย	1,856.479
	58	19,533			
		39,250			

การคมนาคม จังหวัดปทุมธานี ห่างจากกรุงเทพฯไปทางเหนือประมาณ 27.6 กิโลเมตร การเดินทางปัจจุบันสะดวกมาก ทั้งทางรถยนต์และทางเรือ มีรถประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนไปปทุมธานี 2 สายคือ สาย 33 (จากสนามหลวง-นนทบุรี-ปทุมธานี) สาย 90 (สวนจตุจักร-หัวถนนติวานนท์) สายนี้จะตรงไปท่าหน้าเมืองปทุมธานี แล้วลงเรือข้ามฟากถึงตลาดเทศบาลเมืองปทุมธานี สายรังสิต-ปทุมธานี และสายนนทบุรี-ปทุมธานี ส่วนทางเรื่อนั้นสะดวกเช่นเดียวกับทางรถยนต์ เนื่องจากจังหวัดปทุมธานีมีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่าน และมีคลองต่างๆ เชื่อมโยงกับจังหวัดใกล้เคียงและกรุงเทพฯ

การเศรษฐกิจและพาณิชย์ ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง มีรายได้ดีที่แน่นอน และมั่นคงจากการประกอบอาชีพเกษตรและอุตสาหกรรม (รายได้ประชากรต่อหัว/ปี 100,293 บาท) อาชีพทางเกษตรกรรม เช่นการทำนา ทำสวน ผลไม้ ทำไร่ และทำสวนผัก นอกจากนี้ยังมีการปศุสัตว์ เลี้ยงโค กระบือ สุกรและสัตว์ปีก การประมง มีการเลี้ยงปลาต่างๆ เช่น ปลาสวาย ปลานิล ปลาดุก ปลาช่อน ปลาดุกเทศ ฯลฯ การสหกรณ์มีการรวมตัวกลุ่มสหกรณ์จำนวน 36 สหกรณ์มีโรงงานอุตสาหกรรมที่ถูกต้องและได้รับใบอนุญาตจำนวนทั้งสิ้น 1,009 โรงงาน การพาณิชย์ของจังหวัดปทุมธานี มีทั้งบริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด และห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล มีศูนย์การค้าหลายแห่ง ตลาดสี่มุมเมือง ซึ่งเป็นตลาดที่รวมสินค้าจากทุกภาคเป็นตลาดขายส่ง การเงินการธนาคาร จังหวัดปทุมธานี เป็นจังหวัดที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ธนาคารมีส่วนช่วยในการแพร่สะพัดเงินตราเป็นอย่างมากจึงมีธนาคารพาณิชย์จำนวนมาก 31 แห่ง

การสาธารณสุข จังหวัดปทุมธานี มีสถานพยาบาลทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชนในการให้บริการ แต่การบริการยังไม่ทั่วถึงโดยเฉพาะในพื้นที่ชนบท สำหรับในเขตเมืองนั้น ไม่ใคร่มีปัญหามากนัก เนื่องจากมีโรงพยาบาลของรัฐและเอกชน ทั้งยังสามารถไปใช้บริการที่โรงพยาบาลกรุงเทพมหานครอีกด้วย

การศาสนา ศิลปและวัฒนธรรม ประชาชนจังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ถึงร้อยละ 92.86 นอกนั้นก็นับถือศาสนาต่างๆ เช่นศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม วัดในพุทธศาสนามีทั้งของฝ่ายธรรมยุต (มี 17 วัด) และมีพระเทพสุเมธมุนี (วัดจันทน์กะพ้อ อำเภอสามโคก โทร. 5816858) เป็นเจ้าคณะจังหวัด ฝ่ายธรรมยุต ส่วนวัดมหานิกายมี 152 วัด และมีพระสุเมธาภรณ์ (วัดบางหลวง โทร. 5846948) เป็นเจ้าคณะจังหวัด

ประเพณีวัฒนธรรมและสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ

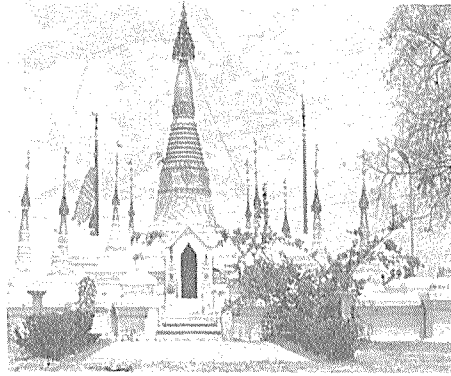
จังหวัดปทุมธานี เป็นเมืองท่องเที่ยวและโบราณ รวมทั้งประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่น่าสนใจมากมาย เช่น

แหล่งท่องเที่ยว

1. **ศาลหลักเมือง** เป็นปูชนียสถานที่สำคัญยิ่งของจังหวัดปทุมธานี เป็นที่ประดิษฐานเจ้าพ่อหลักเมือง ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของชาวปทุมธานี ตั้งอยู่บริเวณทางเข้าศาลากลางจังหวัด เป็นศาลาแบบจตุรมุข ยอดกลางมีลักษณะคล้ายก้านดอกบัวหลวง เหนือขึ้นไปเป็นฐานกลีบบัวรองรับมณฑป ภายในมณฑปประดิษฐานหลักเมืองและมีรูปหล่อพระนารายณ์สี่กรทรงเหนื่อหลังนงคุง และพระวิษณุหล่อด้วยสัมฤทธิ์ ด้านหลังของมณฑปบรรจุพระยอดธงวัดไก่อ่เตี้ย อีกทั้งสิ่งศักดิ์สิทธิ์เครื่องรางของขลังที่รวบรวมมาจากวัดต่าง ๆ ในจังหวัดปทุมธานี

2. **วัดเจติยทอง** ตั้งอยู่บนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา ตำบลคลองควาย อำเภอสามโคก อยู่ห่างจากจังหวัด 8 กิโลเมตร สายปทุมธานี-สามโคก ในวัดมีเจติยทรงรามัญสร้างมาประมาณ 160 ปีเศษ เป็นสถาปัตยกรรมที่เลียนแบบมาจากเจติยจัตตะกองของมอญ ภายในพระอุโบสถมีพระพุทธรูปปางมารวิชัยสร้างด้วยหยกขาวเป็นที่เคารพของชาวบ้านทั่วไป

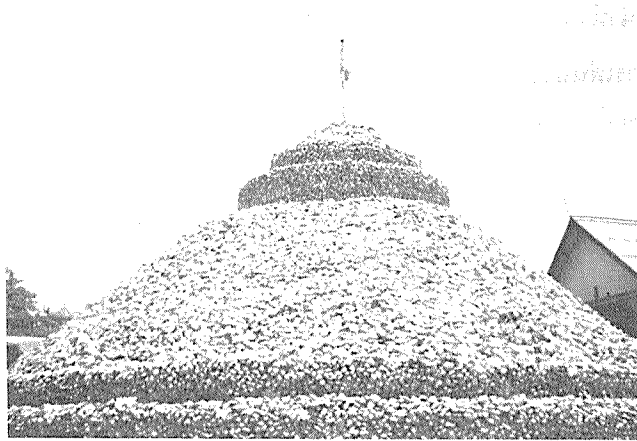

3. **วัดไผ่ล้อม** เป็นวัดโบราณสร้างขึ้นในสมัยสุโขทัย ตั้งอยู่บนฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา อำเภอสามโคก เป็นสถานท่องเที่ยวที่น่าสนใจมาก เนื่องจากบริเวณวัดเป็นที่อยู่อาศัยของนกปากห่าง ซึ่งมีถิ่นกำเนิดในประเทศอินเดีย ลังกา ออสเตรเลีย พม่า ไทย ลาว เขมร โดยนกเหล่านี้จะจับคู่ทำรังจนกระทั่งวางไข่ เมื่อถึงเดือนมิถุนายน-เดือนตุลาคม เป็นช่วงที่ลูกนกโตเต็มที่แล้วนกเหล่านี้จะพากันบินกลับมาสู่ถิ่นกำเนิดเดิม และจะกลับมาสู่วัดไผ่ล้อมอีกช่วงเดือนพฤศจิกายน ปัจจุบัน “นกปากห่าง” เป็นสัตว์ป่าสงวนในความดูแลของกองอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมป่าไม้ การเดินทางมาชมนกปากห่าง ทำได้สะดวกโดยใช้เส้นทางสายปทุมธานี-สามโคก เลยที่ว่าการอำเภอสามโคกถึงวัดสามัคคีอาราม แล้วลงเรือข้ามฟากไปวัดไผ่ล้อม และอีกเส้นทางหนึ่งแยกจากถนนสายศูนย์ศิลป์บางโพธิ์บางไทรไปประมาณ 2 กิโลเมตร

4. วัดโบสถ์ ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา ภายในบริเวณวัดโบสถ์มีเนื้อที่ประมาณ 65 ไร่ “วัดโบสถ์” สร้างเมื่อพ.ศ. 2464 โดยชาวมอญที่อพยพมาจากเมืองหงสาวดี เป็นผู้สร้างวัด และได้ขนานนามว่า “วัดโบสถ์” โดยเอาชื่อหมู่บ้านที่ตนอพยพมาอาศัยอยู่ตั้งเป็นชื่อวัด และได้สร้างเสาชิงช้าขึ้นไว้เป็นสัญลักษณ์แห่งเมืองหงสาวดี วัดนี้ สร้างขึ้นครั้งแรกคงจะเป็นสำนักสงฆ์ก่อน ต่อมาจึงได้สร้างอุโบสถผูกพัทธสีมา ตามพระวินัยถือว่าได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา ในปี พ.ศ. 2167 แต่เดิมมีอีกวัดหนึ่ง คือ วัดกลางนา หรือวัดไกรนา ซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับวัดโบสถ์ และได้รวมเข้าเป็นวัดเดียวกัน สมัยพระครูบวรธรรมกิจ (หลวงปู่เทียน) เป็นเจ้าอาวาส สิ่งสำคัญในวัดโบสถ์คือ พระแสงอาณัติหรือของเก่าจากรามัญ ช้างสี่เศียรใช้ติดตั้งประดับหัวเสา อายุเก่าแก่ถึง 150 ปี สร้างด้วยทองสัมฤทธิ์ พระทรงเครื่องอยู่ในโบสถ์เก่าของวัด และย่าเหลหล่อด้วยตะกั่วที่เจ้าอาวาสได้รับพระราชทานมาสมัยรัชกาลที่ 6

5. วัดเจติยंहอย ตั้งอยู่ที่หมู่ 4 ตำบลบ่อเงิน อำเภอลาดหลุมแก้ว ห่างจากถนนสายปทุมธานี-บางเลน ประมาณ 11 กิโลเมตร และจากถนนใหญ่เข้าไปในวัดอีกประมาณ 11 กิโลเมตร ภายในวัดมีสุสานหอย มีอายุนับล้านปี ซึ่งทางวัดขุดพบจึงนำมาสร้างเป็นเจติย์ ขนาดหอยแต่ละอันมีขนาดใหญ่โตมาก นอกจากนี้ยังมีสวนสมุนไพรต่าง ๆ ที่ทางวัดได้ปลูกไว้ปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ผู้คนไปเยี่ยมชมมาก เป็นสถานที่น่าสนใจแห่งหนึ่งของเมืองปทุมธานี

6. วัดพีชอุดม ตั้งอยู่ที่ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกกา การเดินทางไปมาสะดวก ทางรถยนต์ โดยมีรถสองแถวรับจ้างโดยเส้นทางสายกรุงเทพฯ-หนองจอก-วัดพีชอุดม หรือจากตัวจังหวัด-อำเภอลำลูกกา-ถนนสายฉะเชิงเทรา-หนองจอก-วัดพีชอุดม ระยะทางประมาณ 57 กิโลเมตร ในบริเวณวัดมีศาลารูปปั้นต่าง ๆ แสดงถึงนรกภูมิและสวรรค์ภูมิชั้นต่าง ๆ มีหลวงพ่อบุญรอดประดิษฐานภายในพระอุโบสถสามชั้น นอกจากนี้ยังมีพิพิธภัณฑ์โบราณวัตถุ

การละเล่นและประเพณีท้องถิ่น

จังหวัดปทุมธานี เป็นจังหวัดที่มีอดีตหลายร้อยปี เป็นถิ่นที่อยู่ของชาวมอญหรือมอญ การละเล่นและประเพณีท้องถิ่นจึงเป็นประเพณีที่สืบทอดกันมาแต่โบราณอดีต เช่น

1. **เป็งสงกรานต์** เป็นประเพณีสงกรานต์ข้าวแช่ของไทยรามัญ (มอญ) คือการนำเอาข้าวแช่ลงในน้ำเย็นลอยดอกมะลิพร้อมกับจัดอาหารคาวหวานเป็นสำรับแล้วนำออกขบวนแห่ไปถวายพระและญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือในวันสงกรานต์ พอดกบ่ายจะมีการก่อพระเจดีย์ทรายและร่วมปล่อยนกปล่อยปลา นำน้ำหอมไปสรงน้ำพระ และโปรดน้าอวยพรผู้ใหญ่ ตามขนบธรรมเนียม

2. **การเล่นสะบ้า** ในวันสงกรานต์ตอนบ่ายๆ จะมีการเล่นทอดลูกสะบ้า ซึ่งเป็นการละเล่นที่นิยมกันมาแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นการเปิดโอกาสให้หนุ่มสาวได้มีโอกาสพบปะกันอย่างใกล้ชิด หนุ่มๆ สาวๆ จะแต่งกายตามประเพณี อย่างสวยงาม และเล่นทอดสะบ้ากันอย่างสนุกสนาน

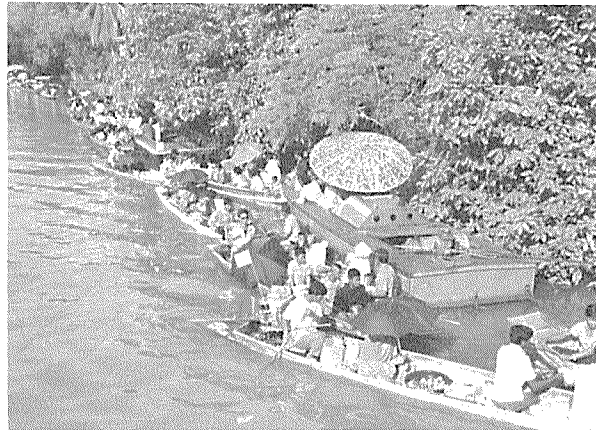

3. **มอญรำ** เป็นประเพณีชาวมอญที่มีแต่อดีต รัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช มีการใช้ปี่พาทย์มอญเล่นประกอบการรำและการร้อง ผู้แสดงเป็นหญิงสาวจำนวน 8-12 คนขึ้นไป รำในงานพิธีมงคล ปัจจุบันการแสดงมอญรำยังนิยมใช้แสดงในงานต้อนรับแขกและงานศพของผู้มีเกียรติ

4. **ทะเลมอญ** ทะเลมอญเป็นการละเล่นพื้นเมืองของหนุ่มสาวชาวมอญทะเลมอญลักษณะคล้ายหมอลำของภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือลำตัดของภาคกลาง มีการร้องเพลงเกี่ยวพราสีต่อปากต่อกัน เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการเล่นมีไวโอลินและซอ ทะเลมอญสามารถเล่นได้ทุกโอกาสตามที่ต้องการ

5. **การรำพาข้าวสาร** เป็นประเพณีของชาวมอญนิยมทำกันหลังจากออกพรรษา เป็นช่วงการทอดกฐิน และผ้าป่า โดยคณะผู้รำพาข้าวสารจะพาเรือไปขอรับบริจาคข้าวสาร เงินทองและสิ่งของต่างๆ แล้วนำไปร่วมในการทอดกฐิน

6. **การตักบาตรพระร้อย** เป็นประเพณีของชาวมอญ ที่ทำสืบทอดกันมา นิยมทำในเทศกาลออกพรรษาด้วยการนำอาหารคาว-หวาน ลงเรือมาจอดเรียงรายริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาเพื่อรอตักบาตร

นอกจากประเพณีต่างๆ เหล่านี้แล้ว จังหวัดปทุมธานี ยังมีประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น การละเล่นพื้นบ้าน ตลอดจนโบราณวัตถุที่น่าสนใจที่จะมาทัศนศึกษาอีกมาก

(ที่มา : จังหวัดปทุมธานี, ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นเมืองปทุมธานี ย่อเรียบเรียงโดย อวยชัย จันทปัญญาศิลป์)

มะตาด...ไม้ผลพื้นเมืองที่มีคุณค่า

จังหวัดปทุมธานี นอกจากจะมีโบราณวัตถุและโบราณสถานที่สำคัญหลายแห่งแล้ว จังหวัดปทุมธานี ยังมีของดีอีกอย่างหนึ่ง ที่สามารถถอดแขนบ้านแขนเมืองได้ และของดีที่ว่านี้มีมานานแล้ว ในอดีตเช่นกัน โดยชาวมอญ หรือชาวมอญ ซึ่งถือว่าเป็นชนพื้นเมืองของปทุมธานี ของดีนี้ชาวมอญรู้จักกันมาแต่อดีต เนื่องจากเป็นผู้ที่เห็นคุณค่าความสำคัญจึงได้นำมาปลูก ของดีที่ว่านี้ คือ...“มะตาด” สุนทรภู่กวีเอกของไทย ท่านเคยได้มาที่เมืองปทุม และได้เห็นทั้งอาจได้กินแกงส้มหรือแกงคั่วส้มของมะตาดจากฝีมือของแม่ครัวชาวมอญที่มีชื่อ สุนทรภู่จึงได้กล่าวถึง “มะตาด” ไว้ในนิราศพระประธมตอนหนึ่งว่า

“มะตาดใบจักหยักหยิก   พลิวพริกลมพัดสะบัดไหว
ดอกขาวหอมหวลชวนใจ   กลีบใหญ่แตกพวงร่วงพู่”

มะตาดจึงเป็นไม้ผลพื้นเมืองของจังหวัดปทุมธานี ที่ปัจจุบันยังคงมีหลงเหลืออยู่บ้าง และจะหมดไปจากปทุมธานี ถ้าไม่รู้จักรักอนุรักษ์ไว้

มะตาดเป็นไม้ยืนต้น ลักษณะใบยาวรีเป็นรอยหยัก ผิวเปลือกลำต้นดำคร่ำ มะตาดชอบขึ้นที่ ดินเหนียวปนทรายและชอบอยู่ใกล้น้ำ การเพาะชำมะตาดนั้น จะนำเมล็ดมะตาดมาเพาะชำในถุง หรือ สถานที่เพาะชำ ดินที่ใช้จะเพาะชำต้องเป็นดินเหนียวปนทรายและผงเปลือกมะพร้าว ระยะเวลาที่เหมาะสม ในการเพาะชำคือ เดือนสิงหาคม-กันยายน เมล็ดมะตาดที่นำมาเพาะชำจะต้องรดน้ำให้ชุ่ม เนื่องจาก มะตาดชอบน้ำ จนมีรากและแตกยอด เลี้ยงดูประมาณ 1-2 ปี จนต้นมะตาดโตสูงประมาณ 1 เมตร จึง จะนำไปปลูกที่เตรียมไว้ ซึ่งเป็นดินเหนียวปนทรายอยู่ใกล้น้ำ มะตาดจะออกดอกออกผลราว ๆ ฤดูฝน ประมาณเดือนมิถุนายน-สิงหาคม และจะวายไม่ออกดอกออกผลเดือนกันยายน ดอกของมะตาดมีสีเป็น สีขาว ดอกชยายกลีบเกสรสวยงาม และมีกลิ่นหอม กลีบจะเป็นกาบที่ห่อหุ้มเมล็ดซึ่งเป็นส่วนที่มีประโยชน์ ในช่วงที่มะตาดออกดอกออกผลในฤดูฝนซึ่งเป็นฝนชุก ผลมะตาดจะโตอวบมีสีเขียวอ่อน สวยงาม ชาวรามัญ หรือชาวมอญส่วนใหญ่ชอบปลูกต้นมะตาด เนื่องจากผลมะตาดสามารถนำมาแกงส้มหรือแกงคั่วส้มได้ (แกงส้มและแกงคั่วส้มต่างกันตรงที่มีกะทิกับไม่มีกะทิ) และเกสรตากแห้งใช้ต้มนชงกินแทนน้ำชาได้ ช่วย ขับไขมันในเส้นเลือดครีโอลีตอง ชาวรามัญจึงนิยมปลูกมะตาดไว้และนำผลมะตาดมาแกงแจกจ่ายกันถือว่าเป็น บุญกุศล แม้ว่าปัจจุบันต้นมะตาดของจังหวัดปทุมธานี จะลดน้อยลงแต่ยังมีพอหาได้โดยเฉพาะบ้านมอญ ที่อยู่ริมน้ำ และถ้าท่านมีโอกาสมาเยี่ยมญาติหรือคนรู้จักที่เป็นชาวมอญท่านอาจมีโอกาสดื่มชิมลิ้มรส แกงมะตาด แกงพื้นเมืองของชาวมอญปทุมธานี หรือที่ชาวไทยทั่วไปเรียกชื่อมะตาดอีกอย่างหนึ่งว่า “แอ๊ปเปิลมอญ” เนื่องจากมีลักษณะคล้ายผลแอ๊ปเปิล หรือถ้าท่านจะหาซื้อผลมะตาดได้ที่ตลาดเทศบาลเมือง ปทุมธานีในช่วงฤดูฝนเดือนมิถุนายน-สิงหาคม ซึ่งจะมีการนำผลมะตาดมาขาย

แกงมะตาด (แกงส้ม)

เครื่องปรุง มะตาดผลงาม ๆ 4-5 ผล กุ้งสด 1 ชีด หมูสับละเอียด 1 ชีด กะปิ กระเทียม หัวหอมแดง พริกแห้ง 5-7 เม็ด น้ำปลา (เครื่องปรุงกะให้พอเหมาะสมกับจำนวนและความอร่อย)

วิธีทำ มะตาดสับใส่จาน กุ้งสด หมูสับ นำพริกแกงเมล็ดแช่น้ำ ปอกหอม ปอกกระเทียม แล้วนำใส่ครกโขลกให้ละเอียด (ยังไม่นำไปตั้งไฟ) นำน้ำพริกที่โขลกแล้วใส่หม้อน้ำ แกงน้ำพอควรแล้วใส่ผลมะตาดที่สับตั้งไฟจนเดือด ใส่หมูสับ กุ้งสับคนให้เข้ากัน เหยาะน้ำปลาชิมรสเปรี้ยว (อ่อน ๆ มะตาดมีรสเปรี้ยวอยู่แล้วไม่ต้องใส่มะขาม) เค็ม ๆ (พอสมควร) กลิ่นของกุ้ง หมู มะตาดจะจุกกลิ่นชวนรับประทาน ถ้าจะแกงคั่วส้มมะตาดให้ใส่หัวกะทิร้อน ๆ ในแกง ชิมรสชาติความอร่อยให้ถูกปาก จึงปลงจากเตา (นำลงจากเตา)

วิธีรับประทาน ตักแกงมะตาด (แกงส้มหรือแกงคั่วส้ม) ราดข้าวน้ำแกง พอขลุกขริก (เล็กน้อย) มีหมูทอดกระเทียมพริกไทยเป็นเครื่องเคียงอร่อยมากจนข้าวหมดไม่รู้ตัว

(ประมวล รัตนวราหะ เรียบเรียง)

อำเภอลาดหลุมแก้ว

1. ประวัติสังเขปอำเภอลาดหลุมแก้ว

อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ได้ประกาศขึ้นเป็นอำเภอเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2459 มีเขตการปกครอง 6 ตำบล คือตำบลระแหง ตำบลหน้าไม้ ตำบลคูขวาง ตำบลลาดหลุมแก้ว ตำบลบางหลวง ตำบลคูตัน ต่อมา พ.ศ. 2479 ทางราชการได้โอนตำบลบ้านแหลม อำเภอบางกะดี (อำเภอเมืองปทุมธานี ปัจจุบัน) จังหวัดปทุมธานี มาขึ้นกับอำเภอลาดหลุมแก้วอีก 1 ตำบล อำเภอลาดหลุมแก้วจึงมีเขตการปกครองเป็น 7 ตำบล ปี พ.ศ. 2488 ทางราชการได้เปลี่ยนชื่อตำบลในท้องที่อำเภอลาดหลุมแก้วรวม 2 ตำบล คือ ตำบลคูตัน เป็นตำบลบ่อเงิน และตำบลบ้านแหลมเป็นคลองพระอุดม ปัจจุบันอำเภอลาดหลุมแก้วเป็นอำเภอชั้น 2 มีเขตการปกครอง 7 ตำบล คือตำบลระแหง ตำบลหน้าไม้ ตำบลลาดหลุมแก้ว ตำบลคูขวาง ตำบลคูบางหลวง ตำบลบ่อเงิน ตำบลคลองพระอุดม

2. สภาพทั่วไป

อำเภอลาดหลุมแก้ว ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของตัวจังหวัดปทุมธานี ที่ว่าการอำเภอลาดหลุมแก้ว เดิมตั้งอยู่ริมคลองระแหง หมู่ที่ 4 ตำบลระแหง ห่างจากจังหวัดปทุมธานี 16 กิโลเมตร ในปี 2517 ที่ว่าการอำเภอลาดหลุมแก้ว (เดิม) ถูกแนวทางหลวงแผ่นดิน ปทุมธานี-บางเลน จึงย้ายไปก่อสร้างห่างจากที่ว่าการอำเภอเดิมประมาณ 1,700 เมตร อยู่ริมถนนปทุมธานี-บางเลน ในเขตหมู่ที่ 1 ตำบลระแหง มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอสสามโคก จังหวัดปทุมธานี อำเภอลาดบัวหลวง และอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอปากเกร็ด และอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอสสามโคก จังหวัดปทุมธานี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อำเภอลาดหลุมแก้ว ปัจจุบันมีพื้นที่ 183.120 ตารางกิโลเมตร (ที่มา: บันทึกปกครองไทย ปี 2536)

3. ลักษณะภูมิประเทศ

อำเภอลาดหลุมแก้ว เป็นพื้นที่ราบลุ่ม เหมาะแก่การทำการเกษตร มีลำคลองต่าง ๆ หลายคลอง เชื่อมติดต่อกันตลอด เช่นคลองพระอุดม คลองบางหลวง คลองลาดหลุมแก้ว คลองบางสะแก คลองระแหง คลองสามวา คลองมหาโพธิ์ คลองลากค้อน คลองที่สำคัญ ๆ มี 3 คลองคือ

3.1 คลองลากค้อนเป็นคลองกั้นเขตแดนระหว่างอำเภอลาดหลุมแก้วกับอำเภอไทรน้อยจังหวัดนนทบุรี ในทิศตะวันตกและทิศเหนือ

3.2 คลองพระอุดม เป็นคลองที่กั้นแม่น้ำเจ้าพระยา

3.3 คลองส่งน้ำชลประทาน (คลองส่งน้ำสายใหม่) เป็นคลองขุด เพื่อรองรับน้ำจากคลองพระยาบันลือ ในโครงการชลประทานพระยาบันลือ

4. การปกครอง

อำเภอลาดหลุมแก้ว แบ่งเขตการปกครองเป็น 7 ตำบล คือตำบลระแหง ตำบลหน้าไม้ ตำบลลาดหลุมแก้ว ตำบลคูขวาง ตำบลคูบางหลวง ตำบลบ่อเงิน และตำบลคลองพระอุดม 1 สุขาภิบาล 61 หมู่บ้าน 6,714 ครัวเรือนและมีประชากรรวมทั้งสิ้น 35,393 คน ชาย 17,766 คน หญิง 17,627 คน (ที่มา: บันทึกนักปกครองไทย ปี 2536) และนายประจักษ์จิต อภิวิาท เป็นนายอำเภอลาดหลุมแก้ววปัจจุบัน

5. สภาพทางเศรษฐกิจ

เนื่องจากพื้นที่ของอำเภอลาดหลุมแก้วเป็นที่ราบลุ่มจึงเหมาะแก่การทำการเกษตรประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอลาดหลุมแก้ว จึงประกอบอาชีพทางการเกษตร ได้แก่

5.1 การทำงาน สามารถทำนาได้ทั้งนาปีและนาปรัง

5.2 การทำสวนส้มเขียวหวาน สวนมะม่วง สวนผัก และสวนผลไม้ชนิดต่าง ๆ เช่น กลัวยหอม กลัวยน้ำว่า มะพร้าว ฯลฯ

5.3 การเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ โค กระบือ แพะ แกะ สุกร เป็ด ไก่ และห่าน

5.4 การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่นปลาสร้อย ปลาเทโพ ปลาดุก ปลาช่อน ปลานิล ฯลฯ

นอกจากอาชีพทางการเกษตรแล้ว ทางด้านอุตสาหกรรม และพาณิชยกรรมของอำเภอลาดหลุมแก้ว มีดังนี้ ร้านค้าเล็ก 350 ราย โรงสีข้าว 5 โรง โรงงานอุตสาหกรรม 30 โรง โรงแรม 1 แห่ง (ขนาดเล็ก) บั๊มน้ำมัน 7 แห่ง ธนาคาร 3 ธนาคาร (ที่มา: สถิติข้อมูลการศึกษาการศาสนาและการวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ 2535 สำนักงานศึกษาธิการ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี)

6. การศึกษา

การศึกษาของอำเภอลาดหลุมแก้ว มีการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียนและการศึกษา นอกโรงเรียนการศึกษาในระบบโรงเรียนมีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย มีโรงเรียนทั้งหมด 25 โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ 23 โรงเรียน (เปิดเป็น โรงเรียนขยายโอกาส 3 โรงเรียน) โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา 1 โรงเรียน (เป็นโรงเรียนสาขา 1 โรงเรียน และกำลัง ก่อสร้างอีก 1 โรงเรียน) โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 1 โรงเรียน จำนวนครู อาจารย์ 336 คน นักเรียน 6,084 คนในปี 2535

อัตราการเรียนต่อของนักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2535 จบประถมศึกษา ปีที่ 6 จำนวน 533 คน ต่อมัธยมต้น (ม.1) จำนวน 378 คน คิดเป็นร้อยละ 70.92 และจบชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 จำนวน 364 คน ต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 17.80 ที่อยู่ในอัตราต่ำอาจ เนื่องจากนักเรียนส่วนหนึ่งนิยมมาเรียนที่จังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีทั้งโรงเรียนมัธยมของรัฐบาลและโรงเรียน อาชีวะของเอกชน และอีกส่วนหนึ่งอาจเดินทางเข้ามาเรียนในแถบชานเมืองกรุงเทพฯ (ที่มา: สถิติข้อมูล การศึกษาการศาสนา และการวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ 2535 สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี)

สำหรับการศึกษานอกโรงเรียนนั้น อำเภอลาดหลุมแก้วมีกลุ่มนักศึกษาที่เรียนวิธีเรียนทางไกล ทั้ง 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับ ประถมศึกษานั้น มีกลุ่มนักศึกษา 2 กลุ่ม มีจำนวน 14 คน (กลุ่มเก่า 7 คน กลุ่มใหม่ 7 คน) ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น 2 กลุ่ม จำนวน 159 คน (กลุ่มเก่า 91 คน กลุ่มใหม่ 68 คน) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 2 กลุ่ม จำนวน 72 คน (กลุ่มเก่า 51 คน กลุ่มใหม่ 21 คน) รวมนักศึกษากลุ่มวิธีเรียนทางไกล 245 คน (ที่มา : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปทุมธานี)

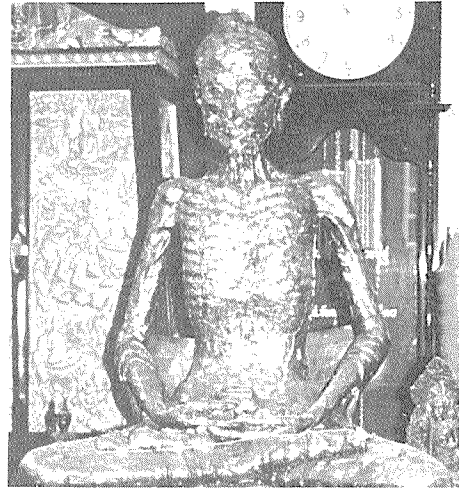
7. ศาสนา

อำเภอลาดหลุมแก้ว มีวัดทั้งหมด 15 วัด เป็นมหานิกาย 13 วัด ธรรมยุต 2 วัด สำนักสงฆ์ 1 แห่ง วัดร้าง 1 วัด จำนวนพระภิกษุ 322 รูป สามเณร 88 รูป โรงเรียนพระปริยัติธรรมศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ 2 ศูนย์ และมีสถิต 6 แห่ง

8. วัฒนธรรมและสถานที่สำคัญ

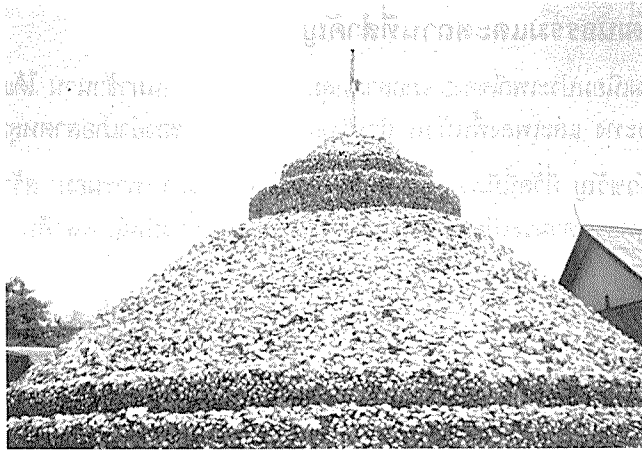
ขนบธรรมเนียมประเพณีของอำเภอลาดหลุมแก้วที่สืบทอดกันมาช้านาน ได้แก่ การตักบาตรพระ, สงกรานต์, ลอยกระทง และเพลงพื้นบ้าน สำหรับสถานที่สำคัญของอำเภอลาดหลุมแก้ว ได้แก่

8.1 วัดบัวขวัญ ที่วัดนี้มีพระพุทธรูปปางบำเพ็ญทุกขกิริยา (พระผอม) สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 พร้อมกับพระพุทธรูปตามระเบียบวัดเบญจมบพิตร นอกจากนี้ยังมีพลับพลาที่ประทับแรกนาขวัญใน

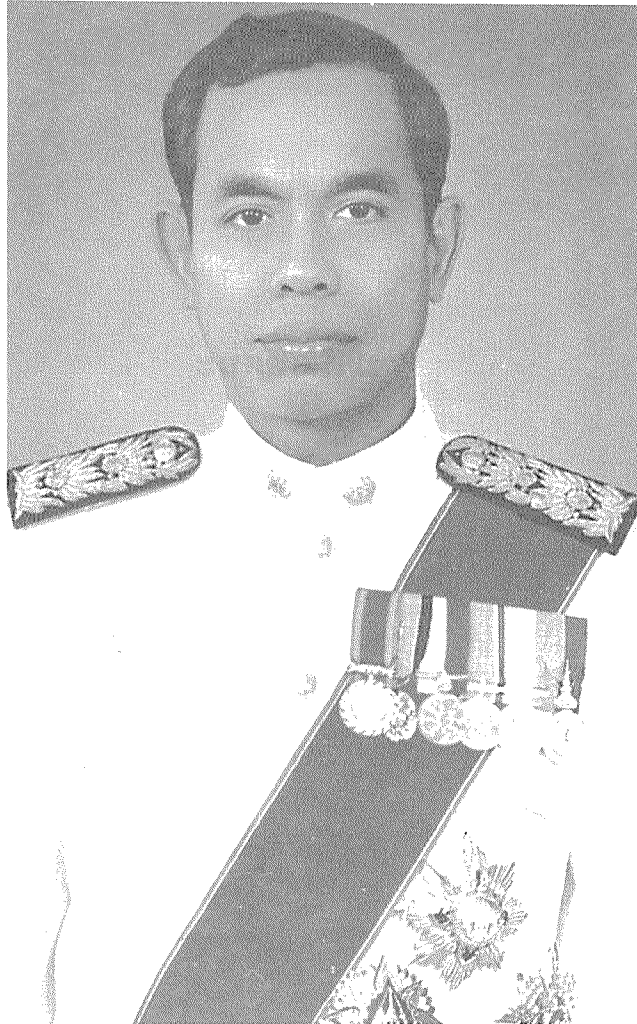

สมัยรัชกาลที่ 6 ที่เรียกว่า “ศาลาแดง” ซึ่งเดิมตั้งอยู่ที่วังพญาไท กรุงเทพมหานคร เป็นพลับพลาไม้สัก ทั้งหลังที่สวยงามและทรงคุณค่าทางสถาปัตยกรรม

8.2 วัดเจติยंहอย ตั้งอยู่ที่หมู่ 4 ตำบลบ่อเงิน ห่างจากถนนสายปทุมธานี-บางเลน ประมาณ 10 กิโลเมตร สิ่งที่น่าสนใจ คือเจติยंहอยพันปี ซึ่งเป็นซากเปลือกหอยนางรมขนาดใหญ่จำนวนมากที่นำมาเรียงกันเป็นรูปเจติย

นันททัศนะ

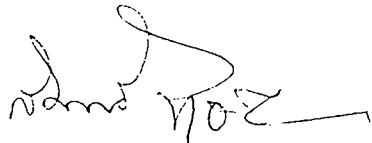
นายสัมพันธ์ ทองสมัคร
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อคิดเห็น
ของ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ต่อโครงการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

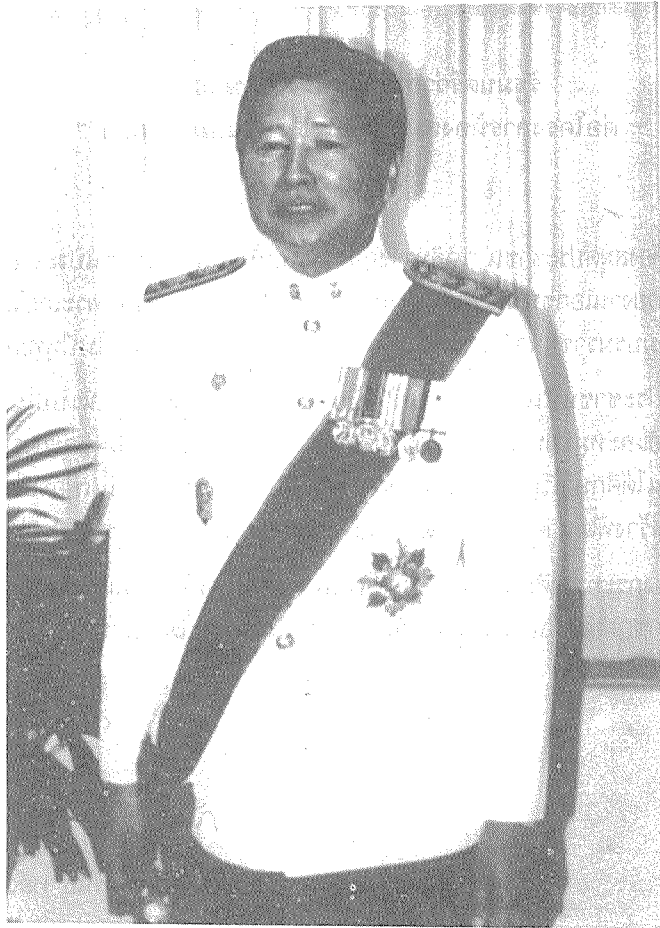
โครงการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เป็นห้องสมุดประชาชนประจำอำเภอ ที่กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานเอกชนได้ร่วมกันจัดสร้างขึ้นเนื่องในวโรกาสเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุครบ 36 พรรษา ในปีพุทธศักราช 2534

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบในชนบท เป็นแหล่งความรู้ประจำอำเภอและหมู่บ้าน ตามแนวความคิดของการศึกษาตลอดชีวิต และการศึกษาเพื่อปวงชนที่มุ่งหวังจะให้ทุกคนได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ทั้งนี้ เพื่อให้การศึกษามีส่วนสำคัญต่อการเสริมสร้างพัฒนาคุณภาพชีวิต ทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างสมบูรณ์แบบต่อไปในอนาคต

ในนามของกระทรวงศึกษาธิการ รู้สึกยินดีและภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการจัดสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ในครั้งนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้ร่วมกันจัดตั้งได้ครบตามเป้าหมายที่กำหนดไว้.

(นายสัมพันธ์ ทองสมัคร)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

นายโกวิท วรพิพัฒน์
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ในวันนี้กระทรวงศึกษาธิการมีความยินดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นหาที่สุคติได้

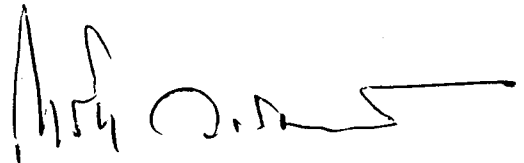
โครงการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จัดตั้งขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุครบ 36 พรรษา เป็นการสนองพระราชปณิธานที่ทรงต้องการให้มี “ห้องสมุดที่ดี มีหนังสือครบทุกประเภทสำหรับประชาชน”

นอกจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จะทรงพระเมตตาพระราชทานพระราชานุญาตให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการโครงการจัดตั้งห้องสมุดประชาชนดังกล่าวแล้ว พระองค์ยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนาม “เฉลิมราชกุมารี” อีกด้วย นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าฯ แก่กระทรวงศึกษาธิการและแก่พสกนิกรชาวไทยทั่วทุกถิ่น

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เป็นห้องสมุดที่มีบริการครบถ้วนสมบูรณ์เป็นระบบพร้อมด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิทธิพรคการ และห้องปฏิบัติการทางภาษาและโสตทัศนศึกษา ประชาชนสามารถใช้เพื่อศึกษาหาความรู้ได้อย่างกว้างขวาง นับเป็นแหล่งที่จะส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของประชากรได้อย่างแท้จริง

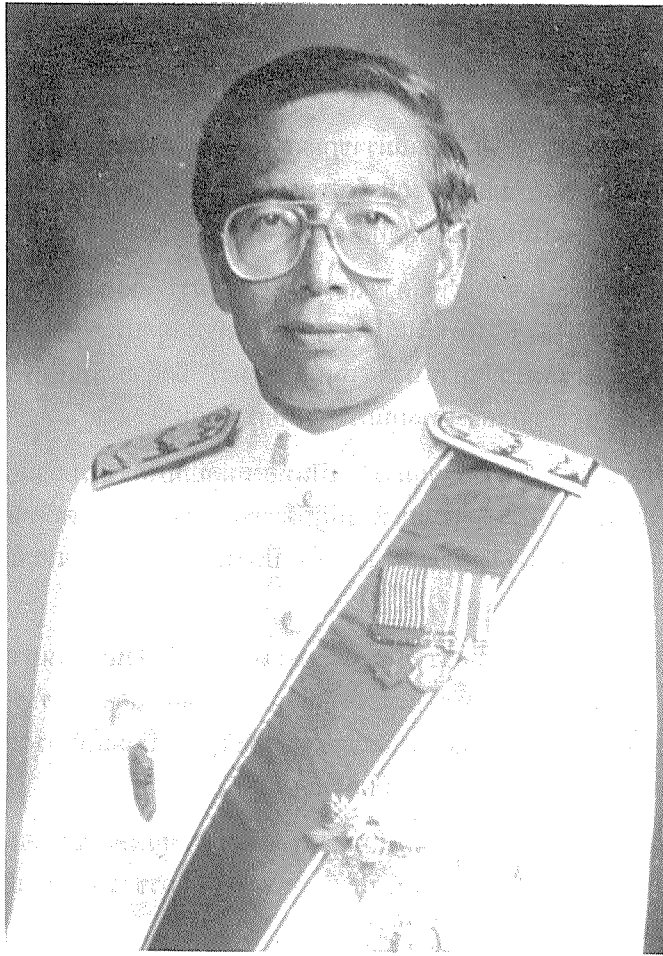
ในนามของกระทรวงศึกษาธิการ ผมขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดตั้งห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ทั้งท่านผู้บริจาคที่ดิน ทุนทรัพย์ วัสดุครุภัณฑ์ หนังสือเอกสารและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ตลอดทั้งท่านผู้เสียสละเวลา กำลังแรง กำลังสติปัญญา เป็นผลให้โครงการนี้ดำเนินได้ด้วยดีตามเป้าหมาย และจะเป็นแบบอย่างของการพัฒนาห้องสมุดต่อไป

วาระนี้ ขอพวกเราทั้งหลายจงตั้งจิตอธิษฐานถวายพระพรชัยมงคล ขอให้องค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้ทรงเป็นที่รักที่เทิดทูนของพสกนิกรชาวไทยทุกคน จงทรงพระเกษมสำราญและทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

(นายโกวิทย์ วรพิพัฒน์)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ดร.รุ่ง แก้วแดง
อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ข้อคิดเห็นของ
อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

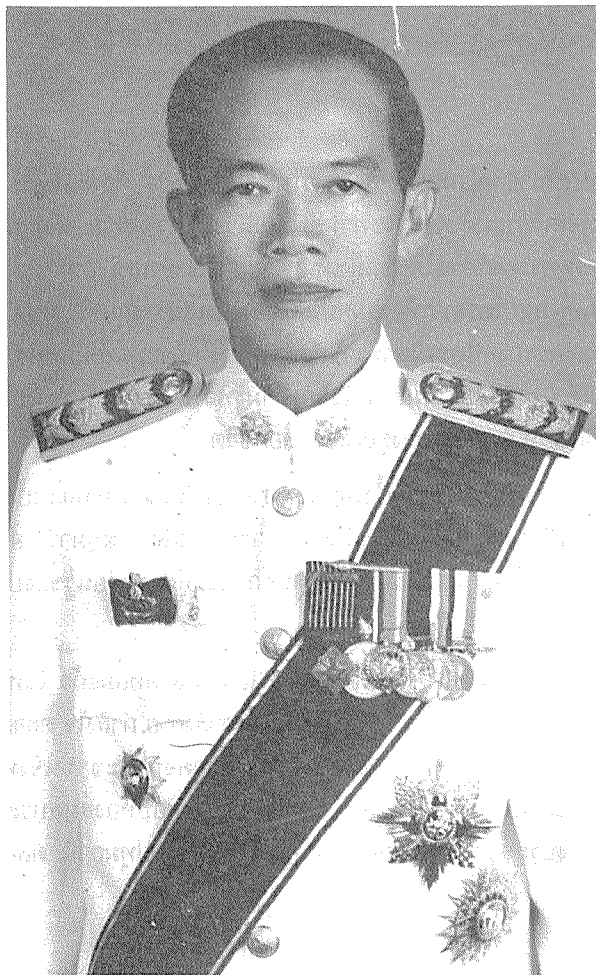
นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณแก่ประชาชนชาวไทยเป็นอย่างยิ่ง ที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงสนพระทัย พระราชทานคำแนะนำและความช่วยเหลือสนับสนุนในด้านการพัฒนาห้องสมุดมาโดยตลอด พระองค์ท่านได้ทรงเล็งเห็นความสำคัญของบทบาทห้องสมุดที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนคนไทย โครงการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” นับเป็นพระราชปณิธานที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งของพระองค์ที่ทรงมีพระราชประสงค์ให้มีห้องสมุดที่ดี มีหนังสือครบทุกประเภท อันได้แก่ หนังสือสำหรับเด็ก หนังสือธรรมะ หนังสือความรู้ทั่วไป ฯลฯ อันจะเป็นประโยชน์สำหรับประชาชนที่จะใช้ในการศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

กรมการศึกษานอกโรงเรียนรู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณ และปลาบปลื้มเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสสนองพระราชดำริในโครงการจัดตั้งห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานีแห่งนี้ขึ้น เพื่อให้ห้องสมุดแห่งนี้เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ของประชาชนในอำเภอลาดหลุมแก้ว ต่อไป

ในการจัดตั้งห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานีแห่งนี้ คงจะสำเร็จไม่ได้หากปราศจากความร่วมมือและการสนับสนุนทั้งกำลังกาย กำลังใจ ตลอดจนทุนทรัพย์จากธนาคารไทยทุน จำกัด หน่วยงานภาครัฐบาลและเอกชน ตลอดจนประชาชนจังหวัดปทุมธานี ซึ่งกรมการศึกษานอกโรงเรียนขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ และขอมอบห้องสมุดประชาชนแห่งนี้ เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของประชาชนในอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ตลอดไป

ส. น. —
|

(นายรุ่ง แก้วแดง)
อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ร้อยเอกศรีรัตน์ หริรักษ์
ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี

สารผู้ว่าราชการจังหวัด

การศึกษาหาความรู้มิได้มีในเพียงชั้นเรียน และมีได้จบเพียงสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียน หรือ มหาวิทยาลัย เท่านั้น เพราะภายใต้โลกกว้างนี้มีสิ่งที่เรายังไม่ทราบอยู่อีกมาก ตลอดทั้งเหตุการณ์ได้เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาด้วย สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าว ผู้ที่สนใจสามารถเข้าไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมความรู้และประสบการณ์ได้โดยง่าย ด้วยการใช้บริการจาก “ห้องสมุดประชาชน” เพราะเป็นสถานที่รวมไว้ซึ่งวิชาการสิ่งมีสาระน่ารู้และบันเทิงนานัปการแห่งหนึ่งของชุมชน

การก่อสร้างห้องสมุดเฉลิมราชกุมารีแห่งนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยพระบารมีแห่งองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และด้วยความร่วมมือร่วมใจของพี่น้องชาวจังหวัดปทุมธานี หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพราะต่างมีวัตถุประสงค์สร้างห้องสมุดเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในมหามงคลชัยเจริญพระชนมายุครบ 36 พรรษา

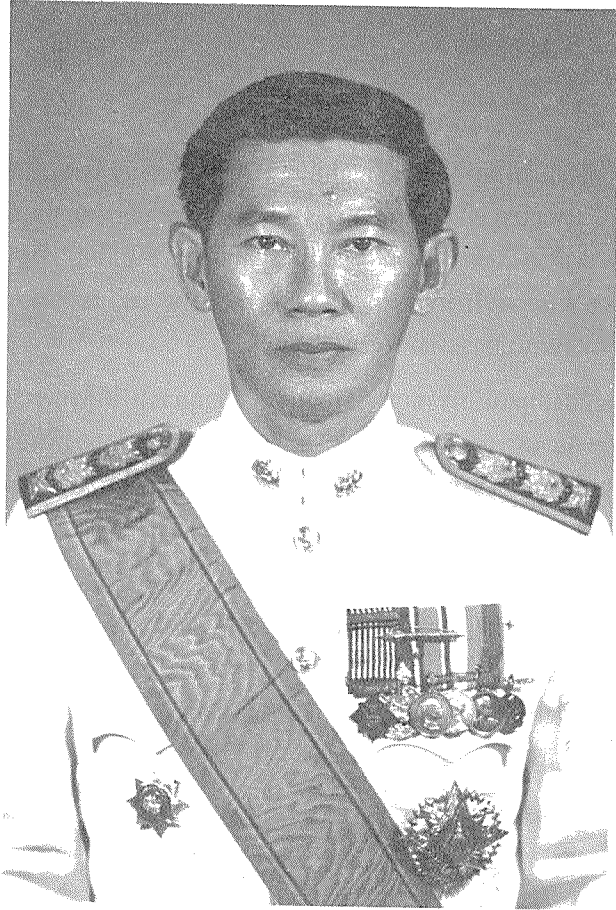
ผมหวังว่าทุกท่านจะช่วยกันพัฒนา รักษาห้องสมุดนี้ ให้มีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย ทรงคุณค่า และใช้ประโยชน์จากห้องสมุดแห่งนี้ให้มากที่สุด เพื่อสร้างภูมิธรรม ภูมิปัญญา โลกทัศน์แก่ตนเองให้กว้างไกลยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาทสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้ทรงโปรดการอ่านและใฝ่พระทัยศึกษาอยู่เป็นเนืองนิตย์

ร้อยเอก

(ศรีรัตน์ ธีรรักษ์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี

นายทรงวุฒิ งามมีศรี
รองผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี

“ดีใจที่ได้เห็นห้องสมุดเกิดขึ้นกลางชุมชน ห้องสมุดเป็นชุมชนทรัพยากรแห่งปัญญา คนได้อ่านมากถือว่า
บัณฑิต
อยากเห็นคนไทยทุกคนเป็นบัณฑิต บ้านเมืองจะได้เจริญรุ่งเรืองเพราะคนเหล่านี้

(นายทรงวุฒิ งามมีศรี)
รองผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี
28 มิ.ย. 2536

นางนิพัทธา อมรัตน์เมธา
รองผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี

— ผู้ที่มีวินัยในตนเอง รู้จักเคารพกฎเกณฑ์ กติกา ระเบียบกฎหมาย ปฏิบัติตนตามจารีตประเพณี ยึดมั่นในหลักการของศาสนา และคุณธรรม

— ผู้ที่มีใจใฝ่ศึกษา ค้นคว้า รักการอ่าน-คิด-ถาม-เขียน อันเป็นบ่อเกิดของภูมิปัญญา ความคิดริเริ่ม ภาวะสร้างสรรค์

— ผู้ที่มีจิตใจ ทศนคติ อุทิศการณื ตามหลักการประชาธิปไตย และนำไปใช้ทั้งด้านส่วนตัว สังคม และการทำงาน จนสามารถนับได้ว่าเป็นผู้มีและใช้ชีวิตชีวิตตามหลักประชาธิปไตย

— ผู้ที่ยึดมั่น ศรัทธา ปกป้องและรักษาไว้ยิ่งชีวิต ซึ่งระบอบการปกครองประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

— ผู้ที่เคารพ เทอดทูน จงรักภักดี พร้อมพลีชีพเพื่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และพระ-ราชวงศ์จักรี

ผู้นั้น คือคนไทยที่มีคุณภาพ คนดีที่ชาติต้องการ และเป็นทรัพยากรอันมีค่าสูงสุดของประเทศชาติ ผู้ที่จะสร้างความเจริญและมั่นคงให้แก่เศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการปกครอง ทูกระดับของประเทศ

ประเทศชาติจะพัฒนาก้าวหน้าทุกระดับได้ด้วยประชาชนที่มีคุณภาพ และการศึกษาคือ เครื่องมือ และสื่ออันทรงประสิทธิภาพสูงสุด ในการพัฒนาและสร้างเสริมคุณภาพประชาชน

“ห้องสมุด” เปรียบเสมือนชุมคลังแห่งปัญญา อันเป็นศูนย์รวมของความรู้ ความคิด ประสบการณ์ และพลังสมอง อันล้ำเลิศและหลากหลาย

“ห้องสมุด” เปรียบเสมือนสถานที่อันอบอุ่นด้วยบริการ ศูนย์รวมแห่งแสงสว่าง ส่องชีวิตและศูนย์ผลิตคุณภาพของคน

ดังนั้น การที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระราชทาน ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ให้แก่ชาวจังหวัดปทุมธานี และข้าราชการ ตลอดจนชนพลสถนกรซึ่งจงรักภักดี เคารพเทอดทูนในพระองค์ท่าน ได้ร่วมกันโดยเสด็จพระราชกุศล เพื่อสร้างสรรค์ให้ห้องสมุดนี้สมบูรณ์ ยิ่งๆ ขึ้น นั้น เปรียบได้ว่า พระองค์ทรงพระราชทานแสงประทีปส่องชีวิต คลังแห่งสมองและปัญญาพลังแห่งศรัทธาในการเจียรนัยประชาชน โดยพัฒนาเสริมสร้างคุณภาพชีวิต อันแสดง

ให้เห็นอย่างเด่นชัด ซึ่งความรัก ความห่วงใย ความเมตตา ของพระองค์ ที่ทรงมีและมอบแก่ประชาชนทุกเพศทุกวัยของจังหวัดปทุมธานี และพลสกนิกรชาวไทยทุกคน

ข้าราชการและประชาชนชาวจังหวัดปทุมธานีทุกคน ควรน้อมถวายความกตัญญูกตเวทิตา ความจงรักภักดี และเทอดไว้เหนือชีวิตซึ่งพระองค์ท่าน อันจะพิสูจน์ได้ในกาลข้างหน้าว่า ทุกคนจะพร้อมเพียงกันในการร่วมกันบริหารและจัดให้มีการบริการทุกรูปแบบอย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อให้ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” แห่งนี้เป็นสมบัติล้ำค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชาวจังหวัดปทุมธานีอย่างสืบเนื่องตลอดไป

ห้องสมุดแห่งนี้ จะเป็นศูนย์รวมน้ำใจและเป็นสมบัติของชาวจังหวัดปทุมธานีทุกคน

(นางนิพัทธา อมรัตน์เมธา)
รองผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี

ข้อคิดเห็นสำหรับห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว เกิดความร่วมมือร่วมใจของหน่วยงานภาครัฐ ธุรกิจเอกชน และประชาชนในพื้นที่ที่มีความสำนึกในน้ำพระราชหฤทัย และพระปรีชาสามารถแห่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จึงมีความศรัทธามุ่งมั่นร่วมกันในการที่จะจัดตั้งห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” แห่งนี้ขึ้นเพื่อถวายเป็นราชสักการะ

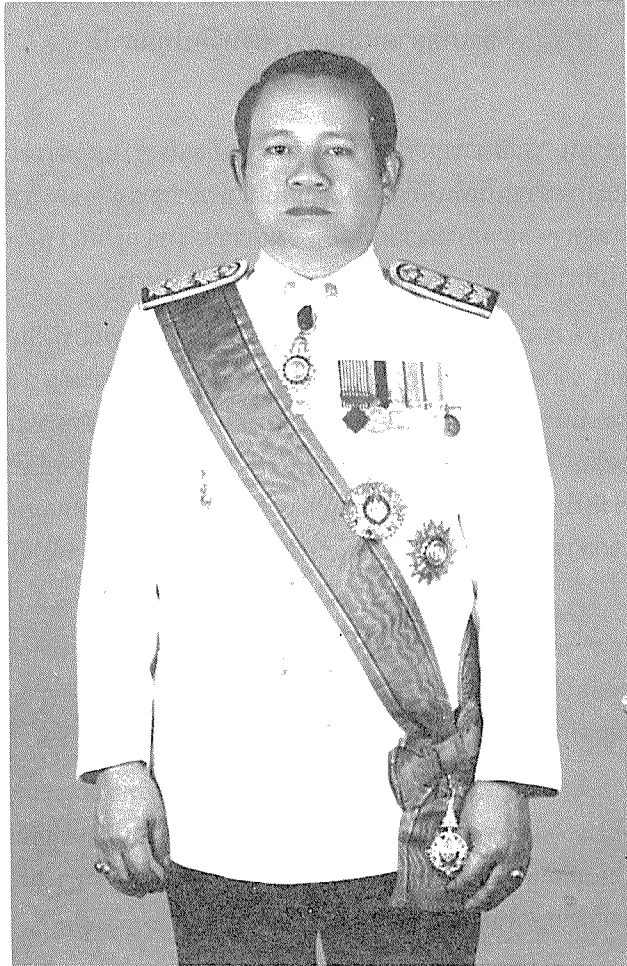
ธนาคารไทยทนุ ด้วยความสนับสนุนของคณะกรรมการและคุณปกรณ์ ทวีสิน ประธานกรรมการผู้บริหาร ธนาคารไทยทนุ จำกัด รับผิดชอบต่อการจัดสร้างด้วยการบริจาคทุนประเดิม 2 ล้านบาท และได้ให้ความอนุเคราะห์อย่างต่อเนื่องนานปีการ ตั้งแต่การมอบหมายให้ผู้บริหารมาติดตามการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ การบริจาคทรัพย์สิน สิ่งของ การออกแบบ ตกแต่งภายใน ตลอดจนการจัดนิทรรศการ ด้วยความมุ่งหวังที่จะให้ห้องสมุดฯ มีบริการที่เพียงพอพร้อมสมบูรณ์ อำเภอและสุขาภิบาล ลาดหลุมแก้ว ได้แสวงหาที่ดินจนได้ที่ตั้งที่เหมาะสมใจกลางชุมชน สะดวกต่อผู้มาใช้บริการ ทั้งยังได้ให้ความสนับสนุนในการปรับปรุงบริเวณ

คณะข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ภายในจังหวัดภายใต้การนำของท่านผู้ว่าราชการจังหวัด และรองผู้ว่าราชการจังหวัดได้ร่วมแรงร่วมใจบริจาคเงินสมทบการจัดตั้ง และให้ความร่วมมือจัดกิจกรรมนิทรรศการภายในห้องสมุด จนมีความพร้อมที่จะเปิดบริการได้ในวันนี้

ในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงมีพระมหากรุณาธิคุณเสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานประกอบพิธีเปิดในวันนี้ จึงยังความปิติโลมสันต์มาสู่ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างหาที่เปรียบมิได้ และย่อมเป็นเสมือนดวงประทีปที่จะฉายนำความหวังและความเจริญมาสู่ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” และการศึกษาในอำเภอลาดหลุมแก้วสืบต่อไป

นาง กษมา วรรณ ณ อยุธยา

(นางกษมา วรรณ ณ อยุธยา)
รองอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ร.ต.พิเชษฐ์ มากช่วย
รองอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ข้อคิดเห็น
ของ
ว่าที่ ร.ต.พิเชษฐ มากช่วย
รองอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนดจัดให้มีขึ้นในทุกจังหวัดนั้น เป็นสิ่งที่ทรงคุณค่ายิ่ง ทั้งนี้เพราะ

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เป็นเสมือนหนึ่งผู้แทนพระองค์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ได้ประทับอยู่ใกล้ชิดประชาชน การที่ประชาชนได้เข้าไปศึกษาหาความรู้จากห้องสมุด “เฉลิมราชกุมารี” จึงเปรียบเสมือนได้เข้าเฝ้าเบื้องยุคลบาทอย่างใกล้ชิด ได้เห็นความวิริยะอุตสาหะและการใฝ่ศึกษาหาความรู้อย่างมีหยุดยั้งของพระองค์ท่าน ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ควรแก่การเจริญรอยตามพระยุคลบาทเป็นอย่างยิ่ง และยังเป็นสิ่งเตือนใจให้ระลึกถึงพระปรีชาสามารถของพระองค์ท่าน เกิดแรงจูงใจ ทำให้เกิดการพัฒนาคูณภาพของตนเองและชุมชนให้ดียิ่งขึ้นตลอดไป

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เป็นสิ่งแสดงถึงความจงรักภักดีของประชาชนในจังหวัดต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันสูงสุด ผลของความจงรักภักดีและความร่วมร่วมนั้นจะส่งผลต่อการศึกษาของประชาชนชาวไทยและประเทศชาติในอนาคต

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ยังเปรียบเสมือนมหาวิทยาลัยที่ทุกคน ทุกชนชั้นสามารถเข้าไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้ตามใจปรารถนา เมื่อเข้าไปแล้วก็จะเกิดความรู้สึกร่วมเย็นเป็นสุขเปรียบประดุจอยู่ภายใต้ร่มพระบารมีของพระองค์ท่าน การเข้าไปศึกษาค้นคว้าก็จะรู้สึกว่ามีโลกนี้ยังมีหลายสิ่งหลายอย่างที่เรายังไม่รู้อีกมากมาย นับว่าเป็นโชคมหาดลสำหรับประชาชนในจังหวัดและอำเภอที่มีห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ซึ่งเป็นเสมือนเครื่องบ่งชี้ความมีคุณภาพของประชาชนที่มองเห็นความสำคัญของการศึกษาและการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนเองไว้ให้สืบทอดต่อไปยังลูกหลานไทยในอนาคตด้วย

ประชาชนลาดหลุมแก้วปทุมธานี ต้องถือว่าเป็นโชคอันมหาดล เป็นเรื่องภาคภูมิใจที่ได้มีโอกาสร่วมกันเป็นเจ้าของห้องสมุดนี้ เป็นเครื่องบ่งบอกถึงคุณภาพและศักยภาพของประชาชนอำเภอนี้ จังหวัดนี้ด้วยเช่นเดียวกัน

ดร.ทองอยู่ แก้วไทรชะ
รองอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ข้อคิดเห็น

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี รูปธรรมของความร่วมมือร่วมใจระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชนจังหวัดปทุมธานี ที่ช่วยกันสร้างขึ้นเพื่อสนองพระราชปณิธานของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงต้องการให้มี “ห้องสมุดที่ดี มีหนังสือครบทุกประเภท สำหรับประชาชน”

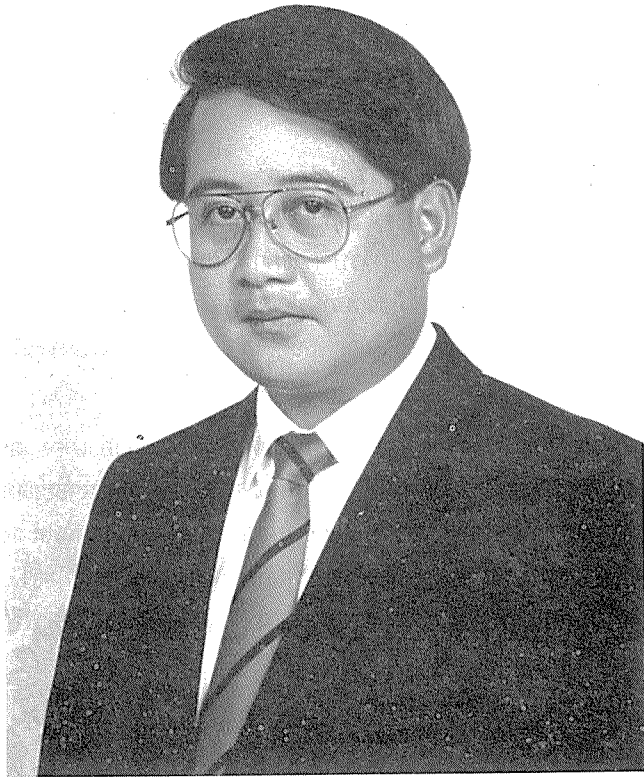
ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว แม้จะอยู่ไม่ไกลจากชานเมืองนัก แต่ก็อยู่กับผู้คนและชุมชนกลมกลืนไปกับสภาพแวดล้อมของชุมชน ภารกิจสำคัญของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว ก็คือ การบริการการเรียนรู้ด้านข่าวสารข้อมูลที่ผสมผสานอย่างเหมาะสมระหว่างเทคนิควิทยาการของสังคมเมืองกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน รวมทั้งการให้ความสำคัญกับธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีปัญญางอกเงยอยู่ตลอดเวลา สำหรับผู้ที่พร้อมจะเก็บเกี่ยวเอามาใช้เป็นคุณค่าของชีวิต

กระผมขอแสดงความชื่นชมกับความสำเร็จอย่างดีเยี่ยมของชาวอำเภอลาดหลุมแก้วครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ขอให้ชาวจังหวัดปทุมธานีจงภาคภูมิใจ ช่วยกันดูแลรักษาและพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้ห้องสมุดประชาชนแห่งนี้ เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวันของตนเองและชุมชนและส่งเสริมให้บุตรหลานได้มาใช้ประโยชน์จากห้องสมุดประชาชนด้วย เพื่อให้ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบ สามารถส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรได้อย่างแท้จริง

(นายทองอยู่ แก้วไทรชะ)

รองอธิบดี กรมการศึกษานอกโรงเรียน

นายพรสนอง ตูจันดา
กรรมการผู้จัดการใหญ่ ธนาคารไทยธนุ จำกัด

สารจากกรรมการผู้จัดการ
ธนาคารไทยธนุ จำกัด (มหาชน)

ธนาคารไทยธนุ ตระหนักดีว่า ห้องสมุดชุมชนเป็นแหล่งที่ประชาชนทั่วไปสามารถใช้ประโยชน์ในการแสวงหาความรู้ได้แห่งหนึ่ง โดยเฉพาะห้องสมุดประชาชนที่กระทรวงศึกษาธิการจะจัดตั้งขึ้นตามโครงการสร้างห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ และสนองพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงมีต่อประชาชนชาวไทย โดยเฉพาะในด้านการส่งเสริมการศึกษา และศิลปวัฒนธรรม ซึ่งแต่ละแห่งจะให้บริการที่ครบถ้วนเป็นระบบแตกต่างจากห้องสมุดทั่วไป จึงเป็นโครงการที่ควรสนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง

ธนาคารจึงได้เข้าร่วมสนับสนุนโครงการนี้ เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระชนมายุครบ 3 รอบพระนักษัตร ในปี พ.ศ. 2534 ที่ผ่านมา และเพื่อประโยชน์ของประชาชนชาวลาดหลุมแก้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับเยาวชนซึ่งจำเป็นต้องมีแหล่งศึกษาหาความรู้ จะได้ใช้ประโยชน์จากห้องสมุดแห่งนี้ได้เป็นอย่างดี

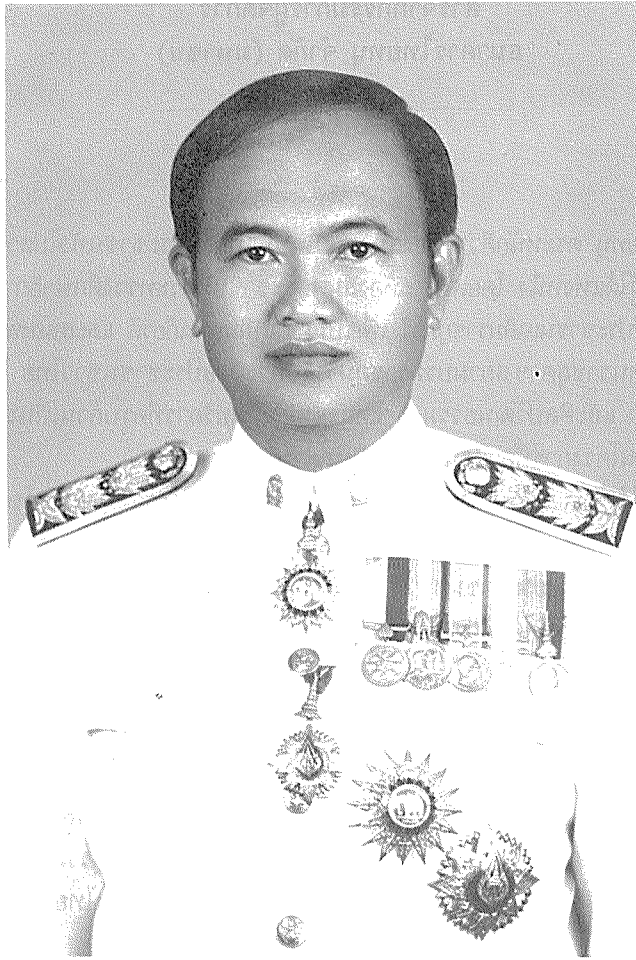

(พรสนอง ตูจินดา)

กรรมการผู้จัดการ

ธนาคารไทยธนุ จำกัด (มหาชน)

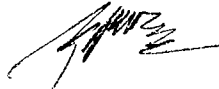

นายอุฤทธิ์ บุญมาก
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดปทุมธานี

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงด้วยดี ก็ด้วยความจงรักภักดีของประชาชนจังหวัดปทุมธานี และผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชาวธนาคารไทยหนู จำกัด (มหาชน) ได้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินสองล้านบาท สมทบการก่อสร้างอาคาร รั้ว และครุภัณฑ์ภายใน ฉะนั้น ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จึงเป็นประโยชน์อย่างสูงแก่ประชาชนชาว จังหวัดปทุมธานีและใกล้เคียง ที่จะมีโลกทัศน์กว้างไกล และได้ใช้ศึกษาหาความรู้ เพิ่มพูนสมรรถนะ และทักษะด้านต่าง ๆ ของตนเองให้ทันยุค ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาการจัดบริการห้องสมุดประชาชน ควรตระหนักถึงผลที่จะเกิดขึ้นที่ประชาชนจะนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นสำคัญ

ด้วยพระบารมีแห่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปกเกล้าฯ และความจงรักภักดีประกอบกับพลังประชาชนที่พร้อมใจกันร่วมสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ถวาย เป็นราชสักการะในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุครบ 3 รอบ จึงเป็นที่มั่นใจว่าห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี จะมีวิวัฒนาการที่ดียิ่ง ๆ ขึ้น เป็นศูนย์การเรียนรู้ ที่เพิ่มคุณค่าแก่ชีวิตของเด็ก เยาวชนและประชาชนทุกเพศทุกวัย อย่างแท้จริงสืบไปชั่วกาลนาน

(นายอุตุทธิ์ บุญมาก)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาภายนอกโรงเรียนจังหวัดปทุมธานี

ภาคผนวก

ประกาศจังหวัดปทุมธานี
เรื่อง การจัดตั้งห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

ตามที่จังหวัดปทุมธานี ได้รับความเห็นชอบจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน ให้จัดสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ที่อำเภอลาดหลุมแก้ว ประจำปีงบประมาณ 2534 นั้น อาศัยระเบียบกรมการศึกษานอกโรงเรียน ว่าด้วยห้องสมุดประชาชน พ.ศ. 2529 หมวด 2 ข้อ 6 และข้อ 8 จังหวัดปทุมธานี จึงประกาศจัดตั้งห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ขึ้นโดยใช้ชื่อว่า ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว ตั้งที่ถนนปทุมธานี-บางเลน ตำบลระแหง จังหวัดปทุมธานี ตั้งแต่วันประกาศนี้เป็นต้นไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2534

ร้อยตรี

(โกมินทร์ สิบวิเศษ)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด รักษาราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี

24 กุมภาพันธ์ 2535

เรื่อง อนุญาตให้ใช้ที่ดินราชพัสดุเพื่อปลูกสร้างห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอลาดหลุมแก้ว
 เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี
 อ้างถึง หนังสือจังหวัดปทุมธานี ที่ ปท 0003/26083 ลงวันที่ 13 พฤศจิกายน 2534
 สิ่งส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมธนารักษ์ ที่ กค 0407/1664 ลงวันที่ 24 ก.พ. 2535

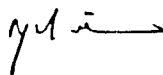
ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่า กรมการศึกษานอกโรงเรียนขอใช้ที่ดินราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียน ที่ ปท.5 (บางส่วน) ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี เนื้อที่ 3-1-60 ไร่ เพื่อปลูกสร้างห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี โดยมีสิ่งปลูกสร้างในที่ดินบริเวณนี้คือ บ้านพักนายอำเภอลาดหลุมแก้วหลังเก่า ห้องสูบน้ำ ท่อดึงเก็บน้ำ และส้วม ที่ดินดังกล่าวกรมการปกครองได้ส่งคืนให้กรมธนารักษ์ เพื่อนำมาจัดให้สุขาภิบาลระแหงเช่า เนื้อที่ 2-2-34 ไร่ และกรมธนารักษ์ได้ดำเนินการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะของที่ราชพัสดุ เนื้อที่ 2-2-34 ไร่ เสร็จแล้ว ต่อมาสุขาภิบาลระแหงขอสละสิทธิ์การเช่า ประกอบกับกรมการศึกษานอกโรงเรียนขอใช้ที่ดินราชพัสดุดังกล่าวข้างต้น พร้อมทั้งมีงบประมาณในการดำเนินการแล้ว จังหวัดจึงเห็นควรอนุญาตให้กรมการศึกษานอกโรงเรียนใช้ประโยชน์ได้ ส่วนสิ่งปลูกสร้างในที่ดินจะดำเนินการให้ส่วนราชการที่ครอบครองใช้ประโยชน์หรือถอนออกไปจึงขอให้กรมธนารักษ์พิจารณา นั้น

กรมธนารักษ์ได้ตรวจสอบหลักฐานเกี่ยวกับที่ราชพัสดุดังกล่าวข้างต้นแล้ว ปรากฏว่ากรมการปกครองได้ส่งคืนที่ราชพัสดุให้กรมธนารักษ์ เนื้อที่เพียง 2-2-34 ไร่ เท่านั้น ส่วนเนื้อที่ที่เหลือ จำนวน 0-3-26 ไร่ ยังมีได้ส่งคืน จึงยังคงอยู่ในความครอบครองของกรมการปกครอง ดังนั้น เพื่อให้การใช้ที่ราชพัสดุเป็นไปโดยถูกต้อง **กรมธนารักษ์จึงอนุญาตให้กรมการศึกษานอกโรงเรียนใช้ที่ดินราชพัสดุดังกล่าวข้างต้น เพื่อก่อสร้างห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอลาดหลุมแก้ว เฉพาะส่วนที่กรมการปกครองส่งคืนกรมธนารักษ์แล้ว** เนื้อที่ 2-2-34 ไร่ ก่อน โดยมีเงื่อนไขตามสำเนาหนังสือกรมธนารักษ์ถึงกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่แนบมาพร้อมนี้ ขอให้จังหวัดหมายเหตุการใช้ประโยชน์ในทะเบียนที่ราชพัสดุทางจังหวัดให้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง และขอให้ประสานงานกับกรมการศึกษานอกโรงเรียนให้ปฏิบัติตาม เงื่อนไขที่กรมธนารักษ์กำหนดไว้โดยเคร่งครัดทุกประการ สำหรับที่ดินราชพัสดุส่วนที่เหลือประมาณ 0-3-26 ไร่ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของกรมการปกครองนั้น กรมธนารักษ์ได้ขอให้กรมการศึกษานอกโรงเรียนขอทำความตกลงกับกรมการปกครองเพื่อความยินยอมในการเข้าใช้ประโยชน์ เมื่อกรมการปกครองให้ความยินยอมแล้ว กรมธนารักษ์จึงจะพิจารณาอนุญาตให้กรมการศึกษานอกโรงเรียนใช้ที่ดินราชพัสดุเพิ่มเติมต่อไป

อนึ่ง สิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในที่ดินราชพัสดุดังกล่าว เมื่อกรมการศึกษานอกโรงเรียนมิได้แจ้งความประสงค์ขอใช้ประโยชน์ ก็ขอให้จังหวัดเร่งดำเนินการรื้อถอน และนำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอน ประมูลขายนำเงินส่งคลังเป็นรายได้ของแผ่นดินต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาคำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายกรุงไกร ภัทรโกมล)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมธนารักษ์

กองที่ราชพัสดุ
โทร. 2817863
โทรสาร 2800767

ศาลากลางจังหวัดปทุมธานี
ถนนปทุมธานี-สามโคก
อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000

25 กุมภาพันธ์ 2536

เรื่อง ขอพระราชทานกราบบังคมทูลสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีเปิด
ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี
เรียน ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ
สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนผังบริเวณห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จำนวน 1 ชุด

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับพระราชทานพระราชานุญาตให้ดำเนินการโครงการจัดตั้งห้องสมุดประชาชน
“เฉลิมราชกุมารี” เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวโรกาสทรงมีพระชนมายุ
3 รอบพระมหากษัตริ์ นั้น

จังหวัดปทุมธานี เป็นจังหวัดหนึ่งที่ได้ดำเนินการตามโครงการจัดตั้งห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
ที่อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี การปรับปรุง ตกแต่งบริเวณภายในและรอบอาคาร คาดว่าจะแล้วเสร็จสมบูรณ์
ภายในเดือนพฤษภาคม 2536 ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดปทุมธานีมีความพร้อมที่จะดำเนินการเปิดให้ประชาชน
นักเรียน นักศึกษา ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ได้ทันที

เพื่อความเป็นสิริมงคลและความจงรักภักดีที่พลสกนิกรชาวจังหวัดปทุมธานี มีแต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี ผู้ทรงเป็นมิ่งขวัญของชาวไทยทั้งมวล จังหวัดปทุมธานี จึงขอพระราชทานกราบบังคมทูลสมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ตั้งแต่
วันที่ 15 มิถุนายน 2536 เป็นต้นไป จะเป็นวันเวลาใดแล้วแต่จะทรงโปรดฯ

จังหวัดปทุมธานี จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณานำความขึ้นกราบบังคมทูลทูลทวงทวงฝ่าละอองพระบาท
ด้วย หากมีพระราชดำริประการใด ขอได้โปรดแจ้งให้จังหวัดปทุมธานีทราบเพื่อดำเนินการต่อไป จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยเอก

(ศรีรัตน์ หิริรักษ์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด
โทร., โทรสาร 5012137

หมายเหตุ

หากจัดให้มีผู้เข้าเฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินหรือเข้ารับพระราชทานของที่ระลึก ขอให้จัดจำนวนผู้เข้าเฝ้าฯ ไม่เกิน 100 คน

รล 0007/1694

สวนจิตรลดา กทม. 1030

27 พฤษภาคม 2536

เรื่อง เสด็จฯ ทรงเป็นประธานเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี
อ้างถึง หนังสือที่ ปท 0027/14466 ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2536

ตามที่มีหนังสือขอให้นำความกราบบังคมทูล ขอพระราชทานอันเชิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นประธานเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2536 เป็นต้นไป ส่วนจะเป็นวันและเวลาใดสุดแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้นำความกราบบังคมทูลทราบฝ่าละอองพระบาทแล้ว ทรงรับเชิญเสด็จฯ ในวันศุกร์ที่ 6 สิงหาคม 2536 ส่วนเวลา ขอให้โปรดติดต่อกับเจ้าหน้าที่กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง และเจ้าหน้าที่กรมราชองครักษ์ เพื่อร่วมกันพิจารณาจัดทำกำหนดการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ท่านผู้หญิงมนัสสินิตย์ วัฒนกุล)

ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

กองงานในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี
โทร. 2821182, 2811111 ต่อ 9274, 36

ร่างกำหนดการ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี
ในวันจันทร์ที่ 30 สิงหาคม พุทธศักราช 2536

.....

- เวลา 10.50 น. - รถยนต์พระที่นั่งถึงห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี (ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี) ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดปทุมธานี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน เฝ้ารับเสด็จ)
- เสด็จฯ เข้าสู่พลับพลาพิธี
  - ทรงจุดธูปเทียน เครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย
  - ทรงศีล (พระราชอาคันตุกะประธานสงฆ์ถวายศีล)
  - อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียนทูลเกล้าถวายสูจิบัตรและหนังสือพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี
  - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กราบบังคมทูลรายงานการก่อสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว และขอพระราชทานอัญเชิญเสด็จฯ ทรงประกอบพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
  - เสด็จฯ ไปยังแท่นทรงกดปุ่มเปิดแพรคลุมป้ายห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” (พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา ชาวพนักงานลั่นฆ้องชัย ประโคมสังข์ แตรดุริยางค์)
  - ทรงปลูกต้นไม้ “ต้นมะตาด”
  - เสด็จฯ เข้าสู่พลับพลาพิธี
  - ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม (พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา)
  - ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี กราบบังคมทูลเบิกผู้มีจิตศรัทธาเข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานเข็มสมนาคุณ (113 ราย)

- ทรงกราบที่หน้าเครื่องนมัสการ
- เสด็จฯ ทอดพระเนตรนิทรรศการภายในอาคาร และทรงลงพระนามาภิไธยใน แผ่นศิลาอ่อนและสมุดเยี่ยม
- เสด็จฯ เยี่ยมราษฎร
- ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ

หมายเหตุ การแต่งกาย แต่งเครื่องแบบปกติขาว หรือปกติทาก็คอพับ

คำกราบบังคมทูล
นายสัมพันธ์ ทองสมัคร
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นองค์ประธานเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี
วันจันทร์ที่ 30 สิงหาคม พุทธศักราช 2536

ขอพระราชทานกราบบังคมทูลกราบฝ่าละอองพระบาท

ข้าพระพุทธเจ้า นายสัมพันธ์ ทองสมัคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมด้วยคณะกรรมการอำนวยการจัดสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” คณะข้าราชการ และประชาชนทุกคนต่างสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ที่ได้ฝ่าละอองพระบาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมเสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธาน ในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ในวันที่ ซึ่งนับเป็นห้องสมุดแห่งที่ 37 ในจำนวน 58 แห่ง

การก่อสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” แห่งนี้ สำเร็จได้ด้วยความจงรักภักดีของประชาชนทั่วไป และจากหน่วยงานภาครัฐบาล ภาคเอกชน ได้ร่วมกันบริจาคสมทบกับงบประมาณจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน รวมเป็นเงินดำเนินการทั้งสิ้นประมาณ หกล้านบาทถ้วน

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” แห่งนี้ จะเป็นสถานศึกษาที่มีบทบาทและความสำคัญอย่างยิ่ง ในการให้การศึกษาแก่ประชาชน ของอำเภอลาดหลุมแก้ว โดยจะมีภาระหน้าที่ 4 ประการคือ

1. เป็นศูนย์บริการข่าวสารข้อมูล
2. เป็นศูนย์การเรียน
3. เป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรม
4. เป็นแหล่งให้การสนับสนุนข่าวสารแก่เครือข่ายห้องสมุดแห่งนั้น ซึ่งบทบาททั้งหมดนี้จะมีส่วนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน และประชาชนต่อไป

ในการนี้ ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานพระราชวโรกาส เสด็จพระราชดำเนินเปิดแพรคลุ่มบ้าย และเสด็จพระราชดำเนินทรงปลูก “ต้นมะหาด” เพื่อเป็นสิริสวัสดิ์พิพัฒน์มงคลสืบไป หลังจากนั้นขอพระราชทานพระราชนุญาตให้ ร้อยเอกศรีรัตน์ หริรักษ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี กราบบังคมทูลเบิกผู้มีอุปการะคุณ จำนวน 113 ราย เข้ารับพระราชทานเข็มสมนาคุณ และขอพระราชวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรนิทรรศการภายในอาคาร และทรงลงพระปรมาภิไธยในแผ่นศิลาอ่อน และสมุดเยี่ยม

ควรมิควรแล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

**คำกราบบังคมทูลเบิกผู้มีอุปการคุณ
เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานของที่ระลึกในการเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเปิด
ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี
ของ ร้อยเอกศรีรัตน์ หริรักษ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี
วันจันทร์ที่ 30 สิงหาคม พุทธศักราช 2536**

ขอพระราชทานกราบบังคมทูลทราบบ้างของพระบาท

ข้าพระพุทธเจ้า ร้อยเอกศรีรัตน์ หริรักษ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ขอพระราชทานพระ-
ราชานุญาต กราบบังคมทูลเบิกผู้มีอุปการคุณห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว
เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานของที่ระลึก จำนวน 113 ราย ดังนี้

1. พระครูปทุมรัตน์คุณ สุขวาทโก
2. พระมงคล จันทน์แจ่ม
3. ธนาคารไทยท努 จำกัด (มหาชน) นายพรสนอง ตูจินดา กรรมการผู้จัดการ
4. นายทรงวุฒิ งามมีศรี
5. นางนิพัทธา อมรัตน์เมธา
6. นางจารุ หริรักษ์
7. นายวิเชียร ไยยะธรรม
8. ร้อยตรีสุนทร ไหวพริบ
9. นายไพบูลย์ หาญสวัสดิ์
10. นางนิตยา หาญสวัสดิ์
11. นายเฉลิมพล รัตนวงศ์
12. นายประจักษ์จิตต์ อภิวิาท
13. นายอุฎทธี บุญมาก
14. นางสมพร สมานชาติ
15. นายวีระชาติ บุญนาค
16. นายสิริ วัฒนภา
17. นางเนาวรัตน์ วัฒนภา

18. นางวรรณช จิตตวิตติ
19. นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล
20. นายสมคิด หาญสวัสดิ์
21. นายธีระวัฒน์ หลินวรรัตน์
22. นายโกศล เจษฎารางกุล
23. นางจินตนา เจษฎารางกุล
24. ห้างสรรพสินค้าเซียร์ไฮเปอร์มาร์ท
25. บริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด
26. ห้างสรรพสินค้าเมอริคิงส์ (ดร.วนิดา วัฒนเกียรติสร)
27. บริษัทมั่นคงเคหะการ จำกัด
28. บริษัทกรุงเทพบ้านและที่ดิน จำกัด
29. บริษัทพกบัณฑิต จำกัด (นายมานพ พกบัณฑิต)
30. บริษัทศรีอรุณเคหะการ จำกัด (ศุภโชค วิรัชเศรษฐการ)
31. บริษัทบุญโยบล จำกัด (นางสมศรี บุญโยบล)
32. นายธวัชชัย อึ้งอัมพรวิไล
33. นางสุภาพ อึ้งอัมพรวิไล
34. นายประสิทธิ์ ชานอกาศ
35. นายสมหวัง ลี้วิทยา
36. นางนิตรา ลี้วิทยา
37. นางสาวจินตนา ร่วมเงิน
38. นายสิทธิพงษ์ ร่วมเงิน
39. นายไพศาล ศรีธเนศสกุล
40. นางอุทัย หอมไกรลาศ
41. นางละม้าย รามัญจิตรี
42. นางสุพรรณิณี วิสุทธิเวช
43. นายรักษัณพล สงแสงเคราะห์
44. พันจ่าอากาศเอกปรีเปรมดี ยุงพงษ์ฉาย

45. นางสาวสุชนัน บรรจงสัตย์
46. นายคำตัน ทองลั่น
47. นายวรรณพ ทองบรรจบ
48. นายเสรี แสงพุ่ม
49. นายยงยุทธ วิจารณ์กุล
50. พันจ่าอากาศเอกประเทือง โลทะกะ
51. นางจิตรดา เลิศสิน
52. นายเอกพจน์ วงศ์นาค
53. นายสยาม ฉันทะกะวานิชย์
54. นายสมพงษ์ มัณยานนท์
55. นางณัฐนีย์ อภิสิริโชค
56. บริษัทแม่ใหญ่ จำกัด
57. บริษัทสหลิขิตวิปแมนน์ จำกัด (นางพัฒน์วรรณ จงกสิธนาภรณ์)
58. บริษัท บี.ซี.แลนด์ พร็อพเพอร์ตี้
59. บริษัทสมุทรปราการกิจ (นายประมุข วินิจชีวิต)
60. บริษัทบริดจ์สโตน จำกัด (มิสเตอร์ยู คาโมชิตะ)
61. บริษัทพงษ์สิทธิเข็มเจาะ จำกัด (นายสิทธิชัย ฤกษ์สหัสกุล)
62. บริษัทแปซิฟิกอุตสาหกรรม จำกัด (นายปรีชา มนัสสถิตย์)
63. บริษัททองแท่งการเดินรถ จำกัด (นายวิชัย ทองแท่ง)
64. บริษัทสุรามหาราษฎร์ (มหาชน) จำกัด
65. บริษัทปทุมชาติ (พร้อมเย็นวิลล่า)
66. บริษัท 555 จำกัด
67. นายณรงค์ เวชประสิทธิ์กุล
68. นางสาวสุรารักษ์ แซ่เตียว
69. นางสมศรี พวงขาว
70. นางเสงี่ยม จักรปิ่น
71. นางสาวิง ตรีนก
72. นางราณี บุญนาค

73. นางสาว ชวีญเจริญ
74. นายธงชัย ลอยนภา
75. นายอาบึก แซ่ตั้ง
76. นายสุรศักดิ์ บุญญาภากร
77. นางสาวสมหมาย บุญญสิทธิ์
78. นายวิชัย ทิพย์คงคา
79. นางละม่อม ผ่องสุวรรณ
80. นางสาวจิตรา บ้องประภา
81. นางณภัทร บัณฑิตลักษณ์
82. นางสาว จำปาศรี
83. นางนิต จันทระดิษฐ์
84. นายสุชาติ สนิทสน
85. นางนฤมล มังกรพาณิชย์
86. นางนภาพร รังษีธนานนท์
87. นายไชยไว พูลลาภมงคล
88. นางกัญญา บางขวด
89. นายอุดม ภาคีผล
90. นางถิฎิยา บุณนาค
91. นางสมัย ภัคติกุล
92. นางสาวรรณา พวงรักษ์
93. นายสุพจน์ ศรีสุวรรณ
94. นายปัญญา พุทธนิตย์
95. นายอุ้ย หอมจันทร์
96. นายสมศักดิ์ ใจแคล้ว
97. นายวิชา แดงเจริญ
98. นายสมใจ แจงแถวพิมพ์
99. นางงามนิตย์ วิริยะวิริยะ
100. นายสมบูรณ์ เตชไพบูลย์กิจ

101. นายปรีชา บุญแสง
102. นางผุสณา ชมสำแดง
103. นางนงนุช เปาอินทร์
104. บริษัทไฮปอดอุตสาหกรรมไทย จำกัด
105. บริษัทสามารถแซทคอม จำกัด (นางสาวสุกัญญา วิไลลักษณ์)
106. นางชนากานต์ ยืนยง
107. นางสาวนภพร เรืองสกุล
108. นายบุญส่ง รุจิเรข
109. นายสุเทพ ปิ่นเจริญ
110. นายเลิศศักดิ์ ปิติวิทยากุล
111. นายสนั่น อ่อนเรือง
112. นายชูชาติ ดั่งวงอ่อน
113. และข้าพระพุทธเจ้า ร้อยเอกศรีรัตน์ หริรัักษ์

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

รายชื่อผู้บริจาคเงินและทรัพย์สินสมทบทุน ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอ
ลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ผู้บริจาค 2,000,000 บาท

ธนาคารไทยท努 จำกัด (มหาชน) นายพรสนอง ตู้จินดา

ผู้บริจาครายละ 50,000 บาท

นายโกศล เจษฎาวรวงุล

นางจินตนา เจษฎาวรวงุล

ผู้บริจาครายละ 30,000 บาท

ห้างสรรพสินค้าเซียร์ไฮเปอร์มาร์ท

บริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด

บริษัทสุรามหาราษฎร์ (มหาชน) จำกัด

ผู้บริจาครายละ 20,000 บาท

พระครูปทุมรัตน์คุณ สุขวฑฒโก

พระมงคล จันทรแจ่ม

นายไพศาล ศรีธเนศสกุล

นางสาวจินตนา ร่วมเงิน

นายสิทธิพงษ์ ร่วมเงิน

นายอุทัย หอมไกรลาศ

นางละม้าย รามัญจิตร

นางสุพรรณณี วิสุทธิเวช

นายธวัชชัย อึ้งอัมพรวิไล

นางสุภาพ อึ้งอัมพรวิไล

บริษัท บุญโยบล จำกัด โดย นางสมศรี บุญโยบล

บริษัท พกบัณฑิต จำกัด โดย นายมานพ พกบัณฑิต

บริษัท ศรีอรุณเคหะการ จำกัด โดย นายศุภโชค สิริเศรษฐอามา

นายรักษัพล สงแสงเคราะห์

พันจ่าอากาศเอก ปรีเปรมดี ยุพงษ์นาย
 นางสาวสุขนัน บรรจงสัตย์
 บริษัท กรุงเทพบ้านและที่ดิน จำกัด
 บริษัท มั่นคงเคหะการ จำกัด
 นายคำตัน ทองจัน
 นายสมหวัง ลีวิทยา
 นางนิศรา ลีวิทยา
 นายวรรณเพ ทองบรรจบ
 นายเสรี แสงพุ่ม
 นายชูชาติ ดั่งอ่อน
 นายไพบุลย์ หาญสวัสดิ์
 นางนิตยา หาญสวัสดิ์
 นางสิริ วัฒนภา
 นางเนาวรัตน์ วัฒนภา
 นางวรรณุช จิตตวิตติ
 นายธีระวัฒน์ หลีนวรัตน์
 นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล
 นายสมคิด หาญสวัสดิ์
 นางจิตรดา เลิศสิน
 นายประสิทธิ์ ชานนภาค
 ห้างสรรพสินค้าเมอริคิงส์ โดย ดร.วนิดา วัฒนเกียรติสร
 นายเอกพจน์ วงศ์นาค
 นายสยาม ฉันทะกะวานิชย์
 นายสมพงษ์ มั่นยานนท์
 นางณัฐนีย์ อภิลิธิโชค
 นายสุเทพ ปันเจริญ

ผู้บริจาครายละ 15,000 บาท

นายวิเชียร ไยยะธรรม

นายกเหล่ากาชาดจังหวัดปทุมธานี โดย นางจารุ หริรักษ์

นางสมพร สมานชาติ

นางสาวสุรารักษ์ แซ่เตียว

นางสมศรี พวงขาว

นางเสงี่ยม จักรปิ่น

นางสวิง ตรีนก

นางราณี บุญนาค

บริษัท แม่ใหญ่ จำกัด

บริษัท สหสินอัครวิปเม้นท์ จำกัด โดย นางพัฒนาวรรณ จงกลรัตนภรณ์

นางสง่า ขวัญเจริญ

นายธงชัย ลอยนภา

นายอาบัก แซ่ตั้ง

นายสุรศักดิ์ บุญญาภากร

นางสมหมาย บุญญสิทธิ์

นายวิชัย ทิพย์คงคา

นางละม่อม ฝ่องสุวรรณ

นางสุจิตรา บ็องประภา

นางนภัทร ปันยารักษา

นางสง่า จำปาศรี

นางนิต จันทดิษฐ์

นายสุชาติ สนิทสน

นางนฤมล มังกรพาณิชย์

นางนภาพร ริงษ์ธนานันท์

บริษัท บี.ซี.แลนด์ พร็อพเพอร์ตี้

นายณรงค์ เวชประสิทธิ์กุล

บริษัท สมุทรปราการกรกิจ โดย นายประมุข วินิจชีวิต
 นายไชยไว พูลลาภมงคล
 บริษัท บริดจิสโตน จำกัด โดย มิสเตอร์ยู คาโมชิตะ
 นางกัญญา บางชวด
 นายอุดม ภาตีผล
 นายวีระชาติ บุณนาค
 นางณัฐิยา บุณนาค
 นางสมัย ภัคดีกุล
 บริษัท 555 จำกัด
 บริษัท พงษ์สิทธิเข็มเจาะ จำกัด โดย นายสิทธิชัย ฤกษ์สहुล
 บริษัท แปซิฟิคอุตสาหกรรม โดย นายปรีชา มั่นสสถิตย์
 นางสาวรรณา พวงรักษ์
 นายสุพจน์ ศรีสุวรรณ
 นายปัญญา พุทธนิตย์
 นายยู้ย หอมจันทร์
 บริษัท ทองแท้การเดินทาง จำกัด โดย นายวิชัย ทองแท้
 นายสมศักดิ์ ใจแคล้ว
 นายยงยุทธ วิจารณ์กุล
 นายวิชา แดงเจริญ
 นายสมใจ แจงแถวพิมพ์
 นางงามนิตย์ ลีตะวิริยะ
 นายสมบูรณ์ เดชไฟบูลกิจ
 บริษัท สุรามหาราษฎร์ (มหาชน) จำกัด
 บริษัท ปทุมซิติ (พร้อมเย็นวิลล่า)
 นายเนติมพล รัตนวงศ์
 นายประเทือง โลหะกะ

นายปรีชา บุญแสง
 นายเลิศศักดิ์ ปิติวิทยากุล
 นายสนั่น อ่อนเรือง
 นายจักรพันธ์ นุชอนงค์
 นายบุญปรีดา บรรณานุรักษ์
 นายสมโภชน์ วรวิมล
 นางภาวิณี ขอสุข
 บริษัทนันทวัน จำกัด
 นายพิสิษฐ์ เสงรักมา
 นายเดชา กลิ่นกุสุม
 บริษัทบางกอกแคน แมนูแฟคเจอร์ริง จำกัด
 บริษัทซันโกพาสเท็ม (ไทยแลนด์) จำกัด
ผู้บริจาครายละเอียด 10,000 บาท
 นางผุสณา ชมสำแดง
 บริษัท โฮมอุตสาหกรรมไทย จำกัด
 นางนงนุช เปาอินทร์
ผู้บริจาครายละเอียด 5,000 บาท
 บริษัทไดนามิค กรู๊ป โปรดักส์ จำกัด (โดยนายพิสิษฐ์ สูงพิศาล)
ผู้บริจาคต่ำกว่า 5,000 บาท
 นางสุนี ชำสัด 4,000 บาท
 ธนาคารทหารไทย จำกัด สาขาจังหวัดปทุมธานี 2,000 บาท
 บริษัท บี อี ไดมอนด์ โพลิชซิ่ง 2,000 บาท
 บริษัทกรุงเทพไม้ยาง จำกัด โดยนายบรรลือ ยนตรรักษ์ 2,000 บาท
 นางสาวทิพวรรณ ศักดิ์จีมากุล 2,000 บาท
 วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี 1,550 บาท
 ธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขาจังหวัดปทุมธานี 1,500 บาท
 ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด สาขาจังหวัดปทุมธานี 1,000 บาท
 พระสมพร บัญญาไวโร 1,000 บาท

ผู้บริจาคทรัพย์สิน

บริษัท สามารถแซทคอม จำกัด โดย นางสาวสุกัญญา วิไลลักษณ์ บริจาคจานดาวเทียม

ขนาด 6 นิ้ว 1 ชุด มูลค่า 22,000 บาท

นางชนากานต์ ยืนยง บริจาคผ้าห่มย่อน จำนวน 5 ชุด มูลค่า 15,000 บาท

กลุ่มนักศึกษาวิถีเรียนทางไกลศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปทุมธานี ร่วมสมทบทุนสร้าง
ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

กลุ่มผู้บริจาค 70,000 บาท

1. กลุ่มธรรมศาสตร์คลองหลวง

กลุ่มผู้บริจาค 40,000-30,000 บาท

2. กลุ่มโรงเรียนผู้ใหญ่ธัญบุรีและประชาธิปไตย
3. กลุ่มธัญวิทยา
4. กลุ่มปทุมวิไล

กลุ่มผู้บริจาค 26,000-20,000 บาท

5. กลุ่มคุณหญิงสัมพันธ์
6. กลุ่มเลิศพินิจ
7. กลุ่มศูนย์สัมพันธ์
8. กลุ่มโพสพผลเจริญ

กลุ่มผู้บริจาค 19,000-10,000 บาท

9. กลุ่มวันครู 2502
10. กลุ่มชุมชนวัดบางเขน
11. กลุ่มบุญคุ้มราษฎร์บำรุง
12. กลุ่มบางนางบุญ
13. กลุ่มธัญรัตน์
14. กลุ่มไทยรัฐวิทยา
15. กลุ่มทองพูนอุทิศ

กลุ่มผู้บริจาค 9,000-5,000 บาท

16. กลุ่มวัดมูลจินดาราม
17. กลุ่มหัตถสารเกษตร
18. กลุ่มอุ๊ยข้าว
19. กลุ่มวัดเขียนเขต
20. กลุ่มประถมธรรมศาสตร์

กลุ่มผู้บริจาค 4,000-1,000 บาท

21. กลุ่มหนองเสือ
22. กลุ่มท่าเลทอง
23. กลุ่มลาดสนุ่น
24. กลุ่ม ศปอ. ลำลูกกา
25. กลุ่มเจริญดีก้าวหน้า
26. กลุ่มสามโคก
27. กลุ่มบ้านใหม่
28. กลุ่มร่วมใจ
29. กลุ่มแก้วนิมิตร

กลุ่มผู้บริจาค ต่ำกว่า 1,000 บาท

30. กลุ่มวัดบางคูหลวง

คณะผู้จัดทำ

ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดปทุมธานี (ว่าที่ ร้อยตรีมานิตย์ ป้อมสุข)	ประธานกรรมการ
ผู้อำนวยการโรงเรียนปทุมวิไล (นายเจริญ สุขเกษม)	รองประธานกรรมการ
ผู้อำนวยการโรงเรียนคณะราษฎรบำรุงปทุมธานี (นางสาวเทียมจันทร์ รามนันท์)	รองประธานกรรมการ
นางพรทิพย์ ศิริแดง	กรรมการ
นางสุรีย์ รัตนภิรมย์	กรรมการ
นางสาวลลิตพร สุภวิริย์	กรรมการ
นายอวยชัย จันทปัญญาศิลป์	กรรมการและเลขานุการ
นายภาคย์ กลั่นบุญชัย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางพรทิพย์ ศิริแดง	พิมพ์ต้นฉบับ
นางเมตตา ทิจินดา	พิมพ์ต้นฉบับ
นางสาวกุลนที พันนัทธี	ออกแบบปก

